Deniz Karanfil, *Yaşlı Söğüt* öyküsüyle 3. sayfada
Didem Kazan Sol, *Terliklerimi Kapısının Önünde Görmek İstiyormuş* öyküsüyle 5. sayfada
İ. Usame Yördem, *Çünkü Dünya* öyküsüyle 6. sayfada
Ahmet Fenar, *Eşik* öyküsüyle 9. sayfada
İlay Bilgili, *Herkesin Her Şeyi* öyküsüyle 10. sayfada

Öykü Gazetesi

Aylık öykü gazetesi
1. Yıl, 4. Sayı
Ocak 2024

Öldürme Biçimleri

Derya Sönmez

Mesele sadece karidesler değildi.

Parmağını, az önce törpülediği tırnağın kavisinde dolaştırırken salon kapısında gözleri aralık, dokunsan devrilecek gibi duran oğlancığı görüyor. Uyanmış demek. Pijamasının bir bacağı dizine kadar sıyrılmış, ayakları çıplak. Sarılarak uyuduğu Unga Unga'sı yere sürünüyor. Hâlâ uykulu bir hâli var. Annesi törpüyü sehpaya bırakıp onu kucaklayınca çocuğun eli gevşiyor, Unga Unga yere düşüyor. Ufaklık hâlinden memnun, gözlerini ovuşturarak kucağa yerleşiyor. Annesinin ona sarılmasına, ensesini koklamasına izin veriyor. Burada oturmuş, temizliğin bitmesini bekliyorlar. Öğleden sonraki güneş, cam duvarlı salonu ışığa boğarak anayla oğlu yumuşacık sarmalıyor, tatlı bir haleyle çevreliyor.

Planlı bir hamilelikti. Oğlan, anasının rahminden önce aklına düşmüştü. Çocuk, biyolojik bir hücre topluluğuna dönüşmeden çok önceleri Handan'ın aklında gezdirdiği bir listesiydi. Sahip olmasını arzu ettiği özellikleri maddeler hâlinde kâğıda yazılabiliyor, sonradan beğenmezse üstünü çiziyordu. Çocuğu tek başına büyüteceği o zamandan belliydi. Kocasının, işi nedeniyle sık sık seyahatlere çıkması gerekiyordu. Yine de umursamadı. Onu yalnız büyütmeyi göze alarak, sadece kendisi için yaptı. Handan, burnunu oğlunun sıcacık boynuna gömünce ufaklığın gözleri kedi gibi kısılıyor. Kadın bu eşsiz kokuyu bir enfiye gibi usulca içine çekiyor.

Temizlikçi, işinin bittiğini duyuruyor. Nihayet. Plastik kovalar, lekeli bezler dolaplara kaldırıldı. Bir evin nasıl temizlendiğiyle yani işin tatsız kısmıyla ilgili ortada tek bir iz kalmadı. Sanki sihirli değnek dokundu. Temizlikçi az önce çöpün ağzını bağlayıp kapının önüne çıkardı, bozulmaya yüz tutmuş meyve sebzeleri ayrıca poşetleyip çantasına koydu. Artık hazır. Çıkabilir. Etrafı son kez gözden geçirirken o şeyi görüyor. Akvaryumun hemen yanında. Terliğinin ucuyla ittirerek, güya oğlana çaktırmamaya çalışıp Handan'ın önüne kadar sürüklüyor. Ölü bir karides. Bu kaçıncı. "Karides yine ölmüş," diyor çocuk. Sesi ağlamaklı. Handan çocuğu kucaklarken, kadına münasebetsizliğinin hak ettiği bir bakışla karşılık veriyor. "Böyle şeylerin olabileceğini öğrenmek için henüz küçük." Daha önce söylemişti. "Bu onu incitir." Çocuk annesinin düşündüğünün aksine mızıldanmayı fazla uzatmıyor. Onun yerine, karidesi tekrar akvaryuma atmalarını öneriyor. Bu onu canlandırırmış. Çizgi filmlerde bunun gibi yere yapışmış, canlılığın bütün emarelerini kaybetmiş hayvanların bir anda kendine geldiğine şahit olmuştu. Handan sıkıntıyla karidese bakıyor. Başını çevirdiği anda… Mutlaka… Mutlaka bir sorun çıkıyor. Karidesler akvaryumun dışına atlıyor, balıklar ölüyor, salyangozu kabuğunun içinde yarısı yenmiş bir hâlde buluyor. Her şey o ortada yokken olup bitiyor, orada yokken, telafi edemeyecekken. Çocuk yarın kreşe başlayacak. Bunu düşünmesiyle yine o tuhaf, can yakıcı dikenin, içinde yumuşak bir yere dokunduğunu hissediyor.

Ara sıra nedenini bilmediği bir sıkıntı yokluyor Handan'ı. Evet, bazı pürüzler var. Akvaryumun hâli malum. Üstelik karidesler… Sorun sadece karidesler de değil. Bir çocuğa sahip olmakla birlikte tattığı bütün o güzel hislerin arasında kıpırdanıp duran bir şey onu rahatsız ediyor. Ne zaman uç vereceği belli olmayan irkiltici bir diken. Diğer duygular arasından seçip adını bir türlü koyamıyor. Oğlanı kucaklarken hissettiği mutluluğa sıkıca bağlı sanki. Bu dikenden kurtulmak için bütün bu mutluluktan vazgeçmek gerekiyor, öyle mi? Oğlanı kucağından indiriyor. Sırtını sıvazlayıp dik durmasını tembihliyor. Sonra yanağına bir öpücük kondurup doğruca piyano odasına gönderiyor. "Tamam annecim, dikkat ederim," diyor çocuk, her zaman yaptığı gibi, sırtını döner dönmez omuzları yavaşça aşağı düşüyor.

Onu kreşe yolladığın ilk gün zor geçecek. Tecrübe edenler bunu söylemişti. Yerine başka şey konamayacak, içi doldurulamayacak büyük bir sessizlik çocuğun yokluğu. Onu hayatının merkezine koymadan önce… Sahi, şimdi birdenbire boşalan yer daha önce neyle doluydu? Odalara girip çıkıyor. Aynalarla bezeli koridoru adımlarken başını kaldırıp kendi aksini gördüğü her defada irkiliyor. Bu evde ne zaman hareket etse ya kendine yaklaştığını ya da kendinden uzaklaştığını hisseder. Yine de bugün rahatsız oluyor. Oğlanın dolabını elden geçirip küçülmüş giysileri ayırıyor. Poşetleyip kapının yanına bırakıyor. İki berjerin arasındaki sehpayı biraz sola kaydırıyor. Büfedeki kuru çiçeklerle vazonun yerini değiştiriyor. Azıcık birbirine yaklaştırınca içine siniyor. Sanki dünyadaki bütün şeylerin durması gereken belirli bir nokta, nesneler arasında ideal bir uzaklık var. Biraz uzaklaşıp eşyaya geriden bakarak bu kusursuz noktayı bulmaya çalışıyor. Gözü sürekli telefonda. Okuldan ararlarsa hemen cevap verebilecek kadar yakınında tutuyor onu. Her çalan telefonla yüreği hopluyor. Bugün yeni bir dönemin başlangıcı. Çocuk artık başka bir dünyaya adım attı. Handan için bu dünyaya nüfuz etmek gittikçe zorlaşacak ve bir gün bütün kapılar yüzüne kapanacak. Piyano odasının önünde duruyor. Gözlerini kapayıp hoş bir sonat dinlediğini hayal ediyor. Burası, içinde bir tek piyano bulunan boş bir odadır. Handan buraya piyano odası, çocuk "beni oraya koyma" odası

|>

BU SAYIDA ÖYKÜLERİYLE

Derya Sönmez, Ahmet Cengil, Deniz Karanfil, Hatice Günday Şahman, Didem Kazan Sol, İ. Usame Yördem, Uğur Ünen, Ahmet Fenar, İlay Bilgili

der. Çocuğu bazen bu odaya kapatır. Kapıyı kilitleyip arkasında bekler. Bunu yapmak bir anne için kolay değildir. Çocuk ağlamaktan, kapıyı yumruklayıp bağırmaktan yorulduğunda, bu bomboş odada yapılacak başka hiçbir şey olmadığını anlayıp çaresizce piyanonun başına geçer. İç çekişlerle kesintiye uğrayan uzun süreli sessizliğin ardından ilk notalar duyulmaya başlar. Handan işte o zaman rahatlayıp hafifçe gülümser. Çocuğun yeterince çalıştığına kanaat getirdiğinde kapıyı açıp oğlanı kucaklayıverir. Çocuk bir anda hıçkırıklara boğulur. Handan, oğlanın başını okşarken ona annesini ne kadar mutlu ettiğini anlatır. Annesinin hayalini gerçekleştirmek bir gün onu da mutlu edecek. Akvaryumun yanına gidip dikkatini karideslere vermeye çalışıyor.

Zamanlarının çoğunu bitki yapraklarında geçiriyorlar; birinin üzerinde, bir başkasının gölgesinde. Duyargalar kıpırdıyor, bacaklar boyuna titriyor. Kabuk değiştirecekleri zaman geldiğinde gizlenecek bir yer arıyorlar. En çok batığın içini seviyorlar. Geminin penceresindeki deliklere hıncahınç doluşuyorlar. Orada yer bulamayan, kolayca içine saklanıp kaybolabileceği kuytu gölgeler sağlayan yosunlara, su bitkilerine yöneliyor. Yeni kabuk sertleşene kadar sessizce bekliyorlar. Elodealar sallandıkça gölgelerin yeri değişiyor, kuytusuna saklananlar açığa çıkıyor. Şuradaki, kabuk değiştirmeyi bekleyen bir karides mi, ölü bir karides mi yoksa boş bir kabuk mu? Ayırt etmek güç. Akvaryumcu, bir karidesin sıçrayarak dışarı atlamasının pek çok nedeni olabileceğini söyledi. Bu genellikle karidesin ortam şartlarına uyum sağlayamadığını gösterirmiş. İnanılır gibi değil. Hem de ihtiyaç duyabilecekleri her şey bu akvaryumda varken. Burası onlar için mükemmel bir yuva. Su her zaman ideal ısıda; amonyak, nitrat oranları tam olması gerektiği gibi. Bütün koşullar titizlikle düzenlediği hâlde neden dışarı atladıklarını bir türlü anlayamıyor.

Bir fincan çay doldurup manzaranın onu yatıştırmasını umarak terasa çıkıyor. Ev otuz dokuzuncu katta. Çevredeki diğer binalara göre bulutlara çok daha yakın. Buradan bakılınca her şey küçücük. İnsanların başları düğme gibi, sesleri yok. Şehir ayaklarının altına bir harita gibi serili. Market siparişi geciktiğinde arabanın hangi sokakta sıkışıp kaldığı kolayca görülebilir. Handan, bazen şezlonga uzanıp gökyüzünde uçtuğunu hayal eder. Bu düşünce onu hem rahatlatır hem ürkütür. Uçmanın büyüsü bir süre sonra yere çakılma korkusuna dönüşür. Akvaryumcu, balıkların öldüğünü öğrenince yenilerini almasını önerdi. Onların başına da aynısı gelecekse bunu neden yapsın? Tam her şeyin kontrol altında olduğunu düşündüğü anda yeni bir pürüz çıkıyor. Karidesleri yaşatmak için suyu ilaçladıktan iki gün sonra lepisteslerin derisinde solgun lekeler görülmeye başladı. Bir sorunun çözümü için yaptığı her müdahale ekosistemde başka bir şeyi bozuyor. Lepisteslerin yokluğunu oğlana açıklamak kolay olmadı. İlk kez bu kadar ayrı kalıyorlar. Sabah onu kreşe götürdüğünde çocuk içeri girmek istemedi. Annesinin bacağına sarılıp ağladı. Onu istiyordu, bir tek onu, annesini. Bu durum içten içe hoşuna gitti. Şimdi ne yapıyor acaba? Ufka doğru uzanan şehre gözlerini dikiyor. Dışarıda bir yerlerde. Düşündükçe başına gelebilecek şeylerin çokluğu karşısında nefesi kesiliyor. Neyse ki dönüş vakti geldiğinde, kafasında kurduğu onca felaket senaryosu boşa çıkıyor. Dizleri çamurlu eşofmanı ve o sevimli suratıyla oğlan çıkageliyor.

"Bugün kreşte ne yaptınız?"

"Hiç."

"Kiminle oynadın?"

"Sürpriz yumurta yiyebilir miyim?"

Hafta sonları her şey gözü önünde olup bitiyor. Saat onda oğlanın yüzme kursu başlıyor. Eğitmen, grup dersi almayarak serbest yüzen çocuklara bir şeyler göstermeyi bırakıp kendi grubuna yoğunlaşabilirse ders bir saat sürüyor ki bu pek mümkün değil. Havuz kenarındaki koltuklara oturup onu kulaç atarken izlemeyi seviyor. Oğlanın yeteneklerini görmesinin ötesinde, kendi içinde bir şeylerin telafisi ile ilgili. İleri doğru atılan her kulaç, midesinde pırpırlanan bir şeyi yatıştıryor. Ta ki onu soyunma odasında, ötekilerin yanında görene kadar. Kursun ilk günü, eğitmen muzip bir tavırla anneler çocuklarını tanıyamasınlar diye bütün çocuklara aynı renk bornoz giydirdiklerini söyledi. Kadınlar adamın yanıldığını biliyorlardı, yine de gülüştüler. Her anne yavrusunu mutlaka tanırdı. Günün birinde bela, çocuğu neresinden tanıyıp musallat olacaksa anne de yavrusunu oradan tanırdı. Handan da onca becerikli oğlanın arasında kendininkini hemen tanıyor. Çocuk galoşlarını çıkarmaya çalışırken hiçbir şey ona yardımcı olmuyor. Sırtını yaslayacağı duvarlar, çengellere asılmış ıslak havlularla dolu. Oturabileceği yerler diğer çocuklar tarafından istila edilmiş. Olabildiğince gözden uzak bir köşeye çekiliyor. Handan'a bütün gözler oğlunun üzerindeymiş gibi geliyor. Çocuk bir cambaz gibi tek ayağının üstünde durmaya çalışıyor. Elini galoşa uzattığı anda dengesini kaybediyor. Handan onu diğerlerinin ok gibi saplanan bakışlarından bir an önce kurtarabilmek için hızlı bir kararla içeri giriyor. Havuzun ilk günü çocuk, annesinin onu diğerleri gibi dışarıda beklemesini istemişti. Şimdi yardım etmesine ses çıkarmıyor. Handan huzursuz, bu çocuğa da yansıyor tabii. Nedenini anlamasa da bir şey onu öfkelendiriyor. Çocuğun üstünü başını gereksiz yere çekiştiriyor, orasına burasına vurup hayali tozları silkeliyor. Oğlansa hâlâ oyun peşinde. Sürekli etrafa bakınıyor. Aklı fikri öteki çocuklarda. Artık kendine gelmesi gerekiyor. Onu kollarından sıkıca yakalayıp sarsıyor. Tırnakları etine geçince çocuk bağırıp ağlamaya başlıyor. Bu da herkesin dikkatini daha çok çekmelerine neden oluyor.

Evde temizlikçiyi telefona doğru bağırırken buluyorlar. Kadın kapının açıldığını duyunca hoparlörü kapatıp daha kısık sesle konuşmaya gayret ediyor. Yine kocasıyla tartışıyor. Mesele her zamanki gibi para. Çocuğa kıyma alamıyorlar ya da onun gibi bir şey. Oğlan az önce kopardığı yaygarayı unutmuş görünüyor. Kapıdan girdiği gibi oyuncaklarına koşuyor. Handan bazen ona bakarken hayalindeki oğlanın izlerini arıyor. Onu o kadar uzun zaman hayal etti, bu hayali kafasında öyle çok gezdirdi ki… Belki de fazla kusursuz bir düş kurduğu için şimdi böyle eksik hissediyor. Doğumdan hemen sonra, yenidoğanın ilk çığlığını duyduğunda hissettiği derin bir hayal kırıklığıydı. Bebeğin sesi incecikti ve soluğu her an kesilecek gibi duruyordu. Onu kendi hâlinde bırakıp bir parça kek getirmek için mutfağa gidiyor. Döndüğünde oyuncakları halının üstüne dağılmış hâlde buluyor. Çocuk akvaryumda. Önce karides olmaya hevesleniyor. Parmaklarını tıpkı onlar gibi kıpırdatıp karidesleri taklit ediyor. Sonra ellerini gerisinde bağlayarak, kuyruk niyetine çırpmaya başlıyor. Kuyruğunu çırptıkça yanakları şişiyor, ağzı yuvarlacık açılıyor. Balıkların arasında bir balık oluyor. Şimdi o da diğerleriyle birlikte. Ne kadar savunmasız ne kadar da kırılgan. Hep suyun derinliklerine doğru yüzüyor. Derine, daha derine, ışığın bile ulaşamayacağı yere, abise. Neden sonra yüzeye çıkıyor. Ağzını cama yapıştırıyor. Nefesi tükenmiş gibi. Solungaçlarını kabartıyor, ağzını kocaman açıyor. Açıp kapatıyor. Açıp kapatıyor. Belki de su yüzünü bir mercek gibi yamulttuğu için böyle çirkin. Teni solgun, gözleri neredeyse ürkütücü. Handan, çocuğun hâline bakakalıyor. Oğlan sonunda dayanamayıp akvaryumun arkasından çıkıyor. Deminden beri yerdeki karidesi göstererek annesine sesleniyordu. Bu defa sesini iyice yükseltiyor. "Anne! Duyuyor musun?"

Kısa Kürek

Ahmet Cengil

Elbette ki acı geçer ama acı çekmiş olmak geçmez.
Eugenio Borgna, *Şu Bizim Kırılganlığımız*

Bu sap, baltaya olmamıştı. Uzunca ya, küreğe de kısa gelmişti.

Bükülmeye başlayan belini tastamam büküyordu kısa saplı kürek. Mecburdu. Toprakla aralarındaki mesafe, anca eğrilen, tesviyesi tamamlanmamış bir kanca gibi kamburlaşan sırtıyla azalıyordu. Hırsla yere sapladığı kürek kuru toprakla nemli toprağı birbirine karıyor, parmaklarıyla avuçları arasında suyla dolu kabarcıklar oluşturuyor; güneş yanığıyla tanışmamış, ince, zarif, biçimli ellerini aşındırıyordu. Yorulup sap bezgini avuçlarını yüzüne döndürdüğünde su kabarcıkları dile gelerek ona kasabadaki yaşıtlarının belki bin kez işittiği baba nasihatini hatırlatıyor, "Okumazsan ellerin hep böyle olur!" diyordu. Çocukluk yıllarının, kürekle ilk tanışıklığının bu işitsel hatırası; yaş alan, tecrübe denen illete dünya hayhuyunun biteviye yorgunluğuyla erişen kalbini ağırlaştırıyor, ona bir harf olsun tanımayan babasını düşündürüyordu. Babasının toprakla giriştiği inatçı dövüşten ağır yaralı olarak çıkan nasırlı ellerini, şişmiş parmaklarını, eksik tırnaklarını ve… Yok, avucu hiç su toplamamıştı. Kabuk kabuk nasırları bir kez olsun nem bahşedecek kadar uzaklaşmamıştı avuçlarından. Demek ki bu kabarcıklar okumayanın değil, okuyanın avuçlarında çıkıyordu. Yanılıyordu büyükler.

Yıpranan sinirleri, başparmağı ve işaretparmağının tırnak uçlarını harekete geçiriyor, lavı su olan yanardağı patlatmaya girişiyordu. Magmalar, ayalarındaki çizgileri takip ederek aşağı doğru kayıyor, çekilen çürük bir dişin ardında bıraktığı damak boşluğunun bir benzerini hissettiriyordu.

Koltukaltına sıkıştırdığı küreği yere bıraktı. Yorulmuştu, dinlenmek istiyordu biraz. Karığın kenarındaki yükseltiye oturdu. Yanında getirdiği içi su dolu kola şişesini, toz zerreciklerine bulanmış, göğsünde "Doğuş Çay" yazan kulplu cam bardağa boşalttı. Bardağın kulpunu tutmasıyla kuruyan boğazının suyla dolup taşması bir oldu. Kesintisiz, tek dikişte içtiği su nefesini daraltmıştı. Birkaç nefeslik aralarla bardağı tekrar dolduruyor, çorak bir arazi gibi suyu emen damağının iştahını dindirmeye çalışıyordu. Dudaklarından taşan birkaç damla çenesini aşarak, çıkıp kaybolan âdemelmasını kaşıyor, sırılsıklam tere bulanmış göğüs kıllarına tutunuyordu. Kayısı yapraklarının arasından sızan güneşin huzmeleri gözlerini alıyor, ona kuşluk vaktinin koylarına doğru yaklaştığını hatırlatıyordu. Kamaşan gözleri yaşarmamak için yere, ayaklarını boyunca uzattığı karığa dönüyordu. Bu sahneden sonra elini yelek cebine sokuşturması, o cepten çıkacak tabakayı açması, tabakanın içinden sarma bir sigara çıkarıp dudaklarının arasına sıkıştırması gerekiyordu. Babası hep öyle yapardı. Oysa kendisi ne yelek giymiş ne de bugüne kadar sigara değdirmişti ağzına.

Dinlenirken neyle uğraşabileceğini düşünmemişti hiç. Fotoğraf çekilirken elini nereye koyacağını bilemeyen biri gibi huzursuzdu. Sırf bir şeyler yapmış olmak, kararsız kalmamak için karnına yapıştırdığı dizlerini kollarıyla sarıyordu. Bu pozu beğeniyordu sonra, bir parça tereddütle de olsa.

Boşlukta amaçsızca dolaşan bakışları gelen sese, erkenden kalkmış, tek göz evin gölgesinde oflaya puflaya gezinen oğlu Yusuf'a dönüyor ve onun minik gözleriyle buluşuyordu. Kaçırıyordu gözlerini Yusuf. Dudaklarını büzüp yüzünü ekşitiyor, yere değdikçe topuklarında kırmızı ışıklar yanan spor ayakkabılarını toprağa sürte sürte yürüyor, yanını yamacını toza boğuyordu. Yanıp sönen bu ışıklar onu tekrar çocukluğuna, arkadaşlarıyla bir sirk gösterisini izler gibi ağızları açık takip ettikleri Akın'ın ayakkabılarına götürüyordu. Gördüğü ilk ışıklı ayakkabıydı bu. Yüzyılın icadıydı sanki.

Modası geçmiş bir özen olacaktı ki ne ışıkla ne de ayakkabının kendisiyle alakadar olmuş, sadece eski "yes işaretli" ayakkabılarını giymek istediğini söylemişti Yusuf. Ancak annesi Yusuf'un bu çok sevdiği ayakkabıları saklamış, "Köyde eskir, merkeze taşındığımızda giyersin," demişti. Belirsiz, uzak bir tarihi işaretle, bilinmeze temennide bulunarak.

Ardındaki toz bulutunu dağılmaya bırakmış, kapının önündeki tek basamağın üzerine oturmuştu. Bu basamak, dede evine yerleşeli beri matem köşesiydi Yusuf'un. Minik ellerini yüzüne bastırdığı, yanaklarını sıkıştırdığı, ağlamaklı gözlerini kıstırdığı. Alıştığı yaşamdan kopup gidenleri hatırlatan. Sitedeki arkadaşlarını, oyun parklarını, Youtube videolarını özleten.

Babası, Yusuf'un bu yaşamı, betonlarla bölünmeyen uçsuz bucaksız kır coğrafyasını benimseyeceğini, uğradıkları bu ani değişimin en az ona tesir edeceğini düşünmüştü. Animasyonlarda, çizgi filmlerde tanıştığı kümes hayvanlarının, ağaçların ve bitkilerin aslını suretinden daha çok seveceğini, kırsala çarçabuk alışacağını sanmıştı.

"Neyin var oğlum?" diyordu, nesi olduğunu tahmin etmez gibi.

"Hiç," diyordu Yusuf. Tabiattaki boşluğa bir yenisini bırakarak. O koca deliğe, kapanmayacak yaralar silsilesine bir halka daha ekleyerek.

Biliyordu. Nedir derdin dese, ısrar etse, peşini bırakmasa böyle birkaç soğuk cevap daha işitecek, birbirinden

|>

tatlı somurtkanlıklara maruz kalacaktı. Suskunluğu seçti. İkinci bir tercihe gücü yoktu. Sessizlik, düşüncelerinin, o zihni iblisinin karanlık koylarına itiyordu onu. Bir gecede mahvoluşuna, bir gecede her şeyini kaybedişine. Tam belini doğrultmuşken tepetaklak oluşu, birdenbire hayatını karartan o dehşetli günler sıra sıra diziliyordu önüne. Tehlikeli bir kumar oynamıştı sanki. Oysa ne tek kart almıştı eline ne de tek karta dokunmuştu. Oynamadığı kumarın kaybedeni olmuştu. Anlamadan. Hiç ama hiç istemeden. Yine de kaybetmişti işte. Önce işini, peşi sıra bir müddet özgürlüğünü, en sonunda da kredi borcunu ödeyemediği evini. Baba evine dönmüştü apar topar. Yeni bir başlangıç için. Her şeyi geride bırakarak. Bırakamayarak ya da. Hafıza denen lanetten kurtulamadan. Nefret dolu bakışları üzerinden sökemeden.

Bir müddet sessiz kalan Yusuf, "Ne zaman döneceğiz evimize?" diye sordu.

Evimiz olunca diyesi geliyordu. Boğazında takılı kalıyordu kelimeler. Yutkunduruyorlardı.

"Tabletinin şarjı mı bitti?"

"Hiç dolmadı ki," dedi, "Elektrikler hep kesik."

"Canın sıkılıyor galiba."

Cevap vermiyordu. Evet demek için yalnız iki heceye ihtiyacı yoktu. Yanaklarını şişiren küçük yumrukları fazlasıyla evet demekti.

"Arkadaşlarınla oynasan? Geçen bayağı eğlenmiştin."

Yusuf'un yüzü iyice büzülüyordu. Ağlamasına ramaktan öte bir yakınlık kalıyordu. Boğazına koca bir yumru oturmuştu sanki. Güçlükle, kesik kesik konuşuyordu. "Sevmiyorum onları."

"Niye ki?"

Cevap vermiyordu yine. Vücut dili karmaşıktı. Ayaklarını sallıyor, dişlerini gıcırdatıyor, burnunu çekiyor, başını sağa sola döndürüyor konuşmaya yeltenip vazgeçiyordu.

Babası yanına yaklaştı. İlgiyle okşadı saçlarını. Sıra ondaydı şimdi. O kullanıyordu hâl dilini. Çekinme, rahatça anlat diyordu.

Yusuf aradığı cesareti şefkat dolu ellerde bulmuştu. Başını kaldırdı. Uzun uzun baktı babasına. Yere indirdi gözlerini sonra. Çekine çekine, "Sen öğretmen değil misin baba?" dedi.

Hafiften güldü babası. "Öğretmenim ya, bilmiyor musun?"

"Ama hiç okula gitmiyorsun."

Ne demeliydi? Yalana mı sığınmalıydı yeniden? Yapamazdı. Söylediği yalanlar bir adım önündeydi hep. Yakalamak için başka yalanlara sarılıyordu sonra. Sıkılmıştı bu koşturmacadan. Yalanda becerikli sayılmazdı üstelik. Gerçekleri söylese? Hayır. Çocukların dünyayı tozpembe bilme zorunluluğu vardı. Büyüklerin acılarını katmerlendirse de boyunlarına borçtu bu. En iyisi, ara verdim demekti. Yusuf düşüncelerinin arasına girip konuşmasa öyle diyecekti.

"Terörist işinde mi çalışıyorsun yoksa?"

Avucundaki yaraları hissetti birden. Biri o yaraları oyuyor, derinleştiriyordu sanki. Kurşun yese, evet, çok çok bu kadar canı yanardı. Üzerine atılan çamur, iz bırakmakla kalmamış, büsbütün yapışmış, ortaya atılan bir yalan, herkesçe kabul edilen bir kanaate dönmüştü demek. Kim bilir hangi fısıltı geze dolaşa çocuğunun kulağına kadar gelmişti. Burnundan solumaya başladı. Kaşlarını birleştirdi. "Yok oğlum. Olur mu öyle şey?" dedi en keskin sesiyle.

Yusuf, azar işiten bir çocuktan çok sırtı sıvazlanmış bir adamı andırıyordu. "İnanmamıştım zaten."

Babası sesinin keskinliğini koruyordu. "İnanma oğlum," dedi. "Hiçbirine inanma!"

Yere düşen bakır bir tabağın sesi geldi evden. Kaşları ayrıldı. İçeri doğru baktı. Göremedi kimseyi. Karısının dilini ısırdığını, düşen tabağın porselen olmadığına şükrederek yere eğildiğini düşündü. Yusuf'a döndü ardından. "Acıktın mı?" dedi. Sesi yumuşamıştı.

"Pek değil."

Tebessüm etti. Başparmaklarıyla oğlunun elmacıklarını okşadı. Yetinemedi. Merhamet doluydu içi. Evladını sevme arzusuyla tutuşmuştu elleri. O tombul yanaklar avucuna dolsun istiyordu. Farkına varmadan canını acıttı oğlunun. Başını çekti babasının ellerinden Yusuf. Yanaklarında yayılan acıyı göstermek istercesine yüzünü buruşturdu. "Elinde ne var?" dedi.

Avuçlarını açıp yaralarını gösterdi. "Su toplamışlar."

Şaşkınlık yayıldı gözlerine. Yaraları inceledi. "İçleri boş ama," dedi üzerinden atamadığı hayretiyle.

Patlattım diyecekti. Demedi. Zaten demedikleriyle anlaşıyorlardı en çok.

Babasının ellerini avuçlarına aldı. Parmak uçlarıyla yarasına dokundu hafifçe. Merakla, "İyileşir, eskisi gibi olur mu?" dedi.

Dudakları aralandı babasının. Acı bir gülüş denebilirdi buna. Oğluna dönük gözlerini göğe çevirdi ağır ağır. Güneş çoktan yitirmişti kızıllığını. Bulutsuz, mavi, masmaviydi gökyüzü. İç geçirdi. Avuçlarına baktı. Besmele çeker gibi üst dudağını diliyle ıslattı. O hep içinde tuttuğu buruk kelimeleri tereddütle sıraladı. "Yara iyileşir," dedi, "eskisi gibi olmaz ama. O boşluk hiç kapanmaz."

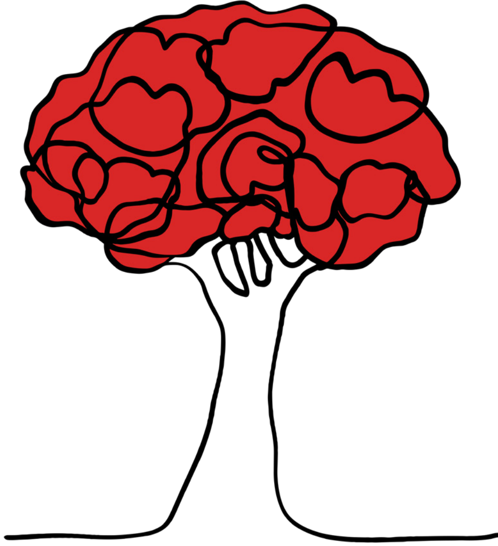
Yaşlı Söğüt

Deniz Karanfil

Beni yaratacağına şu ormana bir domuz fazla yaratsaydın n'olurdu diye bağırıyor gökyüzüne bakarak. Yüzüne yapışan ıslak saçlarını geri atıp şu ormana şu ormana diye ellerini açıyor. Cevap gelecekmiş gibi bakmaya devam ediyor bir süre. "Delik beyinli piç" deyip yanında titreyen çocuğa tokadı yapıştırıyor sonra. "Şu halimize bak zağara döndük." "Bu havada ne bok yemeye indirdin hayvanı vadiye?" Çocuk bir şey söyleyecek gibi oluyor ama vazgeçiyor, çivi kesen dişleri dilinin dönmesine mani oluyor.

Yamacı yaran iki yatağın arasında duran inek her kımıldayışta biraz daha aşağı kayıyor. Rüzgârın savurduğu dolgun damlalar iki yataktan taşmaya yakın. Çocuk soğuktan kavrulan ellerini sıkarak yanındakinin ne yapacağını tahmin etmeye çalışıyor. İneği bırakıp gitmeyeceğinden adı gibi emin. Ama bu hızla yağarsa hayvanın o cüssesiyle orada sabit kalması mümkün değil. Sulu sepken tepeden aşağı önüne ne gelirse sürüklüyor. Sel iki yandan da yükselmeye devam ediyor. Bütün ağırlığını arka ayaklarına vermiş hayvan başı tepeye dönük kesik kesik böğürüyor. Kadın birden soyunmaya başlıyor. Çıkardığını birbirine ekliyor. Aşağıya kısa, çabuk bir bakıştan sonra hesaplıyor, çocuğun ceketi de lazım. Onu da uluyor. Altında içlik üstünde fanila cızlavetlerini yamaca paralel basarak bir eli yeri kavrayarak iniyor selin kenarından. Çocuk kurtuluş ümidinin ortadaki cılız çalı olduğunu anlıyor. Kadın birden bağırıyor, "köye git, urgan getir bir iki adam bul…" Başka bir kaç talimat daha veriyor ama poyraz savurup atıyor, çocuk üzerine yapışmış naylon gömleğiyle yağmurun altında ufalıyor sapandan fırlamış bir taş gibi yitip gidiyor.

Yürüyerek inemeyeceğini anlıyor kadın, kıçının üzerinde kayarak çalıya ulaşıyor. Bir ucu çalının en kalın yerine kör düğüm yapıyor diğer uca tutunarak iniyor. İneği ürkütmemek için yavaşça atıyor ipi, uzak taraftan dolanıyor görüş açısının dışına çıkmaya çabalıyor ama su bu yakada daha yüksek. Sonunda yaklaşıyor hayvana. Elma gözlüm diye okşuyor sağrısını ipi çenesinin altından geçirip boynuzlarında düğümlüyor. Yağmur durmak yerine daha da artıyor ve su iki yandan taşarak durdukları sırtı basmaya başlıyor. Cızlavetleri, gömüyor hayvanın toynaklarının dibine. Etrafta ne kadar taş varsa yığıyor. İp huysuzlandırıyor, başını sallıyor ve taşlara gelen ayaklarını kaldırıp indiriyor hayvan. Oturuyor hayvanın ayaklarının dibine, topuklarıyla çamurda yer edip sırtını var gücüyle yaslıyor kıçına kadın, hayvan korkuyor uzun uzun böğürüyor. İpe güvenmek zorunda yardım gelene kadar ama hayvanın gücü yeterse. Titriyor, korkuyor, sıçıyor, işiyor başından aşağı. Su artık kapatmaya başlıyor sırtı biraz daha yukarı çıkmalılar yoksa alacak kadını. Yukarı çıkıp boynuzlarına sarılıyor. O da ineğe muhtaç artık.

Bir saati geçen bekleyiş tüketiyor hayvanı, arka ayakları çırpınmasıyla kayıyor, dizlerinin üzerine düşüyor önce, kadın savruluyor ama hayvanın arka bacaklarından birine yapışmayı başarıyor. Toparlanma çabası nafile artık dizleri de kayıyor, hayvan yan dönüyor ip sıyrılıyor boynuzlarından. Su, artık tek vücut olmuş kadın ve ineği yuvarlıyor bir kaya gibi vadiye doğru.

Hava kararmaya yakın üç adamla dikiliyor çocuk yamacın başında. Homurdayan motorun önünde konuşuyorlar. Fenerin ışığında çalı ve derme çatma ip seçiliyor. Kesilen yağmurun etkisiyle yükselen havada toprak ve ot kokusu yanan mazotun kokusuna karışıyor. Korunun içinden vadiye iniyorlar. Dere boyunca bağıra çağıra fener ellerinde aranıyorlar. Karanlık basıyor, selin getirip dereye yığdığı birikintilerin arasında koşuşturuyorlar oraya buraya. Çocuk hayvanı vadiden yamaca sürdüğü, geç kaldığı, yükselen sudan korkup hayvanı bırakıp kaçtığı, tepenin öbür tarafında tarlada olduğunu bildiği annesine koştuğu anı bir kabus gibi bulanık hatırlayıp durarak ve öğrendiği tüm duaları okuyarak her köşeyi yokluyor. Adamlardan biri çocuğu gönderelim köye jandarmayı arasınlar diyor. Gitmem diyor, gitmiyor da.

Vadinin iki yatağı birleştirdiği boğazda buldukları duldaya çöküp sigaralarını yakıyor adamlar. O köylülere özgü her türlü gazaba alışkın tavırla konuşuyorlar. Balçığa gömüldüler muhtemelen diyor biri sessizce, düzlüğe yığılmış mili göstererek. Hadi kadın gömüldü diyelim ineği yutacak kadar birikinti yok diyor öbürü. İkisinin bir arada olması mümkün değil zaten diyor ilk konuşan. İnek ağır, kadın kadar uzağa sürüklenemez. Ben gidip köyden jandarmayı arayacağım diyor diğeri siz buradan ayrılmayın. Çocuk bütün bunları duyuyor ama ne ağlayacak ne de öfkelenecek vakti var.

Hava açıyor, kıpırtısız vadide tek ses fırtınanın ardından dallara tüneyen birkaç kuşun cıvıltısı. Işığın arkasında beşer metre mesafeyle iki adam bir çocuk her kovuğu, her yarığı tarayarak, bağırarak, ağaç dallarını, öbeklenmiş otu çöpü savurarak ilerliyor. Her otuz saniyede bir çocuk anne diye bağırıyor, kıpırdamadan gelecek olası bir sesi, bir inlemeyi atan kalplerinin tıkırtısına kızarak bekliyorlar sonra yeniden… İçinde oldukları anı unutmuş olarak, telaşın ve yürümenin getirdiği tuhaf odaklanmayla belki akıllarından alakasız yüzlerce şey geçirerek, geçmişte bir anı hatırlayarak, işlerinin durumunu düşünerek, bir ahenk, bakışlarla anlaşarak yürüyorlar.

Boğazın çam ormanına kavuştuğu noktaya geldiklerinde çocuk, birden bire duruyor. Delik beyinli piç diyor kendi kendine. En önemli şeyi unuttuğunu, annesini bugüne değin hayatta tutan inadı, hatırlayarak geri dönüp karanlığa doğru fırlıyor. Ama sapandan ayrılmış serseri bir taş gibi değil bu defa nereye varacağını bilen usta bir atıcının elinden çıkardığı bir cirit gibi. Adamlar peşinden ışığı yetiştirmeye koştururken artık ne ışığa ne yardıma ihtiyacı var. Biliyor, su yatağının yamaçtan ayrılıp vadiye ulaşmadan kıvrıldığı sırttaki yaşlı söğüdün dibine vardığında şişmiş karnının üzerinde ayakları dikilmiş ölü hayvanı seçiyor ve yüzüne yapışmış bez parçasını. Az ilerdeyse kırılmış kolunun acısıyla yarı baygın yatan annesini tanıyor. Çamura bulanmış yüzüne elini sürdüğünde kadın gözleri yarı açık, oğlum su ver diyor, su.

Daha Ne Kadar?

Hatice Günday Şahman

Dönüş: Dalgalar ve sarı sıcak güneş çoktan geride kalmış; çorak toprakların, çalıların, yalnız ağaçların arasında uzanıp gidiyordu yol. Dümdüz. Otobüsün camında bir başka ben, yüzüm şimdiden kararmış. Oysa düne kadar diplomamı alıp prangalarımın birinden daha kurtulmanın sevinciyle, hayallerime ve hakikatime biraz daha yaklaşmanın heyecanıyla boy veren bir ağaçtım. Gücünü kökünden değil, göğünden alan. Uzaklara gidecektim, çok uzaklara. Ablam gel demeseydi. "Annem seni istiyor. Hemen gel!" Bir şey söylememe fırsat vermeden, "mutlaka," diye kapatmıştı telefonu. Umutlarımı dalgalara, ıslığımı rüzgârlara emanet edip ilk otobüse binmiştim. Bozkırın tozu ardımda bıraktığım maviliğin üzerini kaplarken anılar canlanıyor camda. Üç yıl önce yarıyıl tatilinde kasabaya geldiğimde, uzun saçlarımdan sürükleyerek "Defol git!" demişti. Nefreti sesinden, gözlerinden dolup taşıyordu. "Olmaz olsun senin gibi evlat. Ne ölüme ne dirime!" Şimdi bir daha dönmem dediğim yere dönerken, otobüsün tekerlekleri sanki üzerimden geçiyor. Babam artık kapıyı yüzüme kapatamayacak kadar hastaydı. Ola ki iyice ağırlaşmış, annem helallik vermem için çağırıyordu. Ya da ölmüştü, telefonda söylememişlerdi, üzülecekmişim gibi. Oysa ben onu çoktan gömmüş, yasını çoktan tutmuş, bitirmiştim. Sarsıntılar arasında anılardan düşlere, düşlerden anılara düşüyorum. Anı da olsa düş de olsa babam hep bıçağını bileyliyor. Uzatıyor tükürüklü bıçağı. "Al sıra sende. Hanım evladı gibi tutmasana ulan! Sıkıca kavra, bak abine!" Bakıyorum. Bakarken parmaklarımı doğruyorum. Sırılsıklam uyanıyorum. Yaralı. Uyumamak için sürekli bacaklarımı sallıyorum, kovada kuyruğunu çarpan balık misali.

Kapı: Boyası yer yer dökülmüş demir kapıya elimi dayayıp bekliyorum. Parmaklarım paslanıyor. Kapının ardında babam, babamın hışımlı kara gözleri hâlâ orada sanki. Hâlâ kulağımın, saç diplerimin acısı hissediyorum. Çarpılan kapının arkasında hâlâ annemin çığlıkları yankılanıyor. "Yetişin komşular! Herife bi'şey oldu!"

Çıkmayı hiç beceremediğim kiraz ağacının kuru dalları arasından görünen, yeşil diye anımsadığım evin duvarı rengini yitirmiş, bozarmış. Pencere demirinin pası aşağı doğru yol yol akmış. Ne kadar durdum kapının önünde? Bir saniye mi, bir saat mi? Ablam "Ne dikiliyorsun, gelsene!" diye sesleniyor. Ayakkabılarımı çıkarırken alıştığım yemek kokusu yerine ilaç ve idrar kokusu çarpıyor yüzüme. Çürük et kokusu. Annemin yanaklarımı ıslatan öpüşü yerine ablamın soğuk yanakları.

Babam upuzun yatıyor. Balmumu heykel hâlini ilk kez görüyorum. Boş boş bakan çukura kaçmış gözleri beni görünce kocaman oluyor. Kapkara. Elini öpmeye uzanıyorum. Saçlarım değiyor eline. "Aah, ah, ah, ah, aahhh!" diye bağırıyor sadece. Ablam başıyla yatak odasını işaret ediyor.

ah ah ah aahhh niye gelmiş bu iblis anası çağırmış olmalı şimdi sözümün hükmü kalmadı ya gelir ben ölünce anasıyla burada kalır ama kalmaz o anasını da alıp gider iblis pis saçları daha da uzamış ellerime değdi çekemedim kopasıca ellerimi defol git diyemedim tüküremedim yüzüne ahh ahh münireee münireee nerdesin kız kanapede yatardı şimdi yok neredesin münireee ölmeden öldürdünüz beni

Söz: Annem yatağın içinde küçücük, gözleri kapalı. Abim, yengem, eniştem, sırayla yarım ağız, "Hoş geldin," diyor. "Neden daha önce haber vermediniz?" diye soruyorum ablama. "İstemedi. Zaten birden kötüleşti."

"Doktora götürdünüz mü?"

"Götürdük beyefendi, götürdük." Abimin sesinde alışık olmadığım bir kinaye. Elindeki tespihin, babamın tespihinin şakırtısı karışıyor sözlerine. "Üzüntüden, hep üzüntüden, bütün vücudu sarmış illet. Ameliyat da kemoterapi de fayda etmez, dedi doktor." Yutkunuyor, başka şeyler söylemek isteyip de kendini tutar gibi bir hali var. Salondan hâlâ babamın homurtuları geliyor.

"Anne," diyorum, en çocuk sesimle, gözlerini açıyor. Gözlerinde acımı unutturacak kadar sevgi. Sarılıyorum. Ellerimi tutuyor. Sesi varla yok arası. Kulağımı ağzına yaklaştırıyorum. Derin bir nefes alıyor, "Babanı sana emanet ediyorum." Kaskatı kalıyorum. Konuşan dili değil, ellerime sarılmış elleri, yalvaran gözleri, çizgilerle dolu yüzü. Her şeyden önce kocasının karısı, sonra bizim annemiz olan annem. Kıvranıp bir soru işaretine dönüyor bedeni. Saçlarımı tutuyor. "Böylesi münasip oğlum. Söz ver. Bakacaksın değil mi?" Bakarım demek eve dönmek, kendimi derimin altına gömmek... Cevap vermiyorum. Hep aynı soru. Tespih taneleri daha hızlı şakırdıyor. Güçlükle aldığı soluklar inilti olarak çıkıyor. "Oğlum söz ver, hakkımı helal etmem!" Ben söz veriyorum. O da son nefesini...

Makas: Makası alıyorum annemin üzerinden. Çeliğin pırıltısında gözlerimi arıyorum. Gözümün biri uysal biri isyankâr. Banyoya giriyorum. Uzattıkça babamdan uzaklaştığımı, kendime yakınlaştığımı sandığım saçlarımı tutuyorum. Ellerim titrek. Abimi çağırıp makası uzatıyorum. Satıra bıçağa alışkın, babamdan ona geçen becerikli elleriyle, dümdüz kesiyor saçlarımı ense kökünden. Sonra yukarılara doğru, şevkle açılıp kapanıyor makasın ağzı. Makasın her darbesiyle, "Aferin benim oğluma," diyor annemin beyaz tülbentle bağlı çenesi. Abim "Hatırlıyor musun, babam peş peşe tıraş ederdi bizi…" diye konuşmaya başlıyor. Tam çocuk gülüşü yerleşecekken yüzüne, saçlarım kesilince iyice açığa çıkan küpelerimde buzlaşıyor bakışları. "Bunları da çıkar, kızmasın babam." Saçlarımı, küpelerimi, kendimi toplayıp annemin çekmecesine koyuyorum. Makası da çarşafın altında dümdüz yatan annemin üzerine. Yengem geliyor, elinde abimin gömleği. Bir kez daha giyiyorum simsiyah gömleği.

dua okunuyor öldüm mü ben şimdi dua okunuyor içerisi kalabalık büyük oğlan mı karşıdaki ağlıyor mu ağlar sever beni bir tek o sever dua okunuyor ben de okusam ne okusam kim bu adamlar kadınlar bazısı gelip elimi öpüyor bana da başın sağolsun diyorlar demek ki ben ölmemişim kim öldü kim kim münireee münireee noluyor münire kimi götürüyorlar battaniyeye sarılı ben burdayım kız ağlıyor ana anacım meğersem münire demek benden önce münireee münireee beni böyle koyup gittin mi ahh ahhh hayırsız münireee

Kürek: Tabuttan çıkarılan beyazlar içindeki annem kuş kadar hafif, yine de zorlanıyorum çukurun içindeki abime uzatırken. Abim bir çırpıda alıyor, hemen yerleştiriyor. Çengelden aldığı eti tezgâhın üzerine koyarcasına. Çukurdan çıkarken elini uzatıyor abim. Öylece duruyorum. Eniştem tutup çekiyor. İlk toprağı abim atıyor. Sonra bana uzatıyor paslı küreği. Toprak atıyorum annemle benim üzerimize. Kürekler dolusu.

Tezgâh: Mutfaktaki kavurma, helva kokularını abimin sigara dumanı bastırıyor. Ablamın yavaş yavaş yıkadığı tencerelerin aynasında ıslak kirpiklerine rağmen huzurlu gözleri. Yengemin çatal kaşıkları şıkır şıkır yerleştirirken sallanan küpeleri. Abimin dudağını örten bıyıkları. "Anneme söz vermiş olsam da yapamam," diyorum. Abibabamın yüzü, cansız et parçaları dumanların arasında. "Bakımevine yatıralım." Sigarasını izmaritlerin üzerine bastırırken "Olmazzzz!" diyor, "Hem bilmez gibi konuşma bakımevi mi var kasabada?"

"Bir kadın tutsak."

"Gece gündüz hangi kadın kalır yatalak adamın başında?" Bıyıklarını sıvazlıyor. "Aman elini taşın altına sokma sen küçük beyim. Hiçbir şey üstlenme. Nasıl olsa abin var. Ulan adam senin yüzünden felç oldu, ardına bile bakmadan çekip gittin. Hastane, doktor, fizik tedavi hep ben taşıdım sırtımda. Şimdi de siktir olup gideceksin öyle mi? Ohhh ne âlâ." Yumruğunu indiriyor masaya. "Bu defa olmaz koçum! Üniversiteyi bitirip geleceğim sözüyle gittin. Bitti mi üniversite? Bitti. Seni okutmak için ben kaldım buralarda. Sadece et değildi sırtımda taşıdığım, babamın bir erkek evlattan beklediği her şeyi sırtlandım. Ben babamın yanında çalışırken, sen sağda solda şey gibi…" *Ney gibi söyle hadi*, diye gözlerinin içine içine bakıyorum. "İttt gibi!" diyor, gırtlağındaki balgamı yere fırlatırcasına. "İt gibi sürterken!" Kolumu kavrıyor, boğumlu parmakları mengene. "Sen koluna renkli kuşlar çizdirirken, ben satırla bıçakla kesiyordum parmaklarımı. Nankörlük etme. Hem yıllarca bu evi de seni de kim geçindirdi? El âlemin lafına sözüne kim karşı koydu?"

"Abim haklı, durumu en uygun olan sensin, okulun bitti, işin yok, evin barkın yok, çoluk çocuğun yok," diye araya giriyor ablam. "Biliyorum zor olacak senin için. Ama hepimiz zorlandık. Annem iyice elden ayaktan düşünce her iş üstüme kaldı. Hem bu ev hem kendi evim. Üç çocuk, iki hasta…" İçini çekerek susuyor, önce kocasının karısı, sonra çocuklarının annesi, abisinin kız kardeşi, en son kalan kırıntıyla da abla olan ablam. Bir gözü kocasında, "Elimden geldiğince yardımcı olurum, yemek falan dert etme sen," derken annemin arabulucu sesini duyuyorum. "Hem anneme söz verdin, kadın huzurla verdi son nefesini." Eniştem dişlerinin arasında kalmış cümlelerini kürdanla çıkarıp, dilinin ucunda gezdirdikten sonra yutuyor. Sarısı çoktan solmuş bezle hızlı hızlı tezgâhı silen yengemin kolundaki bileziklerin sesi duyuluyor sadece. Çayına şeker atarken "Sıkmayın canınızı," diyor yengem. "hem daha ne kadar yaşayacak ki baba?" Sözler buzlu camın çizgilerinde parçalanıp birleşiyor. Camın ardında babam.

kavurma kokuyor helva kokuyor severdim helvayı pek güzel yapardı münire ahh ahh yemedim kız verdi açmadım ağzımı içerde hepsi iblis de kesmiş saçlarını konuşuyorlar büyük oğlan götürür beni dükkânı verdim evi verdim götürür beni bırakmaz bir başıma damadın evine yok gitmem öldürseler gitmem gelin bakar bana iyi bakar bilezikleri ona verdi münire çıkıyorlar kız yarın gelirim diyor iblise sarılıyor büyük oğlan elimi öpüyor Allaha emanet diyor anlaşılan sabah gelip götürecek iblis kalıyor bakıyor bakıyor bakıyor

Vitrin: Vitrin camına yansıyan kocaman bir ünlem işaretine dönmüş babama benzemeyen sureti seyrediyorum dakikalarca. Sonra oymalı vitrini, oymalar arasındaki tozları. Annemin misafir için sakladığı fincanları, bardakları, nikâh şekerlerini, fotoğrafları. Ablamın, abimin parlak çerçeveli düğün fotoğrafları, torunların fotoğrafları doğum sırasına göre yan yana. Babamın fotoğrafı yok. Annemin de. Ne birlikte ne yalnız. Benim de yok. Annemin çekmecesinde benim fotoğraflarım. Üzerine her bastığımda kayan ama yine de kaldıramadığım yuvarlak paspasa dalıp gidiyorum. Annemin kalan iplerle ördüğü. Siyah, kahverengi dilimlerin arasındaki yeşil, sarı, kırmızı, mor, mavi renkler annemin elini ağzına götürüp gülümseyişine benziyor. O gülümseyişe tutunuyorum.

Fotoğraftakiler haftada iki üç kez çerçevelerinden çıkıp geliyorlar. Ablam da abim de kökleri toprağa sıkı sıkıya bağlı bahçedeki karaçama benziyor. Bozkırın ayazında sallanan ince dallarım ne kadar acınası onların gölgesinde. Ablam öğleden sonraları gelip bir telaş önce evi temizleyip, bana şöyle tut, yan çevir diyerek, yerleri siler gibi sabunlu suyla siliyor babamın gövdesini. Dolu tencereleri bırakıp, boşları alıp gidiyor. Perdeleri, annemin ördüğü perdeleri çıkarıp yıkıyor. Boyası dökülmüş pervazları, camları siliyor. En son sildiğinde bahçedeki kiraz ağacı çiçeğe durmuştu. Şimdi kuşların gagaladığı kirazlar çekirdeğe yapışık, çürümüş kalmış. Ablam "Ben yetişemiyorum her işe, sen silsen ya şu camları. Kirden ışık girmiyor içeri," diyor. "Neden?" diyorum, "Neyi aydınlatacak ki ışık, bu tabut evde?"

Dükkânla birlikte, babamın yorgan altında kalmış gölgesini de miras almış abibabam, heybetli bedeni, iri ellerinde et-tavuk paketleri ve gür bıyığıyla geliyor. Yanında karısı ve iki çocuğuyla, kasıla kasıla. Usturayı kayışa sürterken anlatıyor babama kasabada, çarşıda, dükkânda olup bitenleri. "Mustafa'yı bildin mi, Mahmut emminin oğlu, markete çevirdi, bakkalı, bi görsen..." Babam hiç inlemiyor. Dükkâna zengin müşteriler geldiğinde ellerini ovuşturması, etlerini beğendirme çabası canlanıyor gözümde.

daha çok gelse daha çok anlatsa kimi anlatıyor bilmiyorum olsun işte böyle oğullar alıyor babaların yerini ne de becerikli bu oğlan aynı ben keşke götürse götürmüyor o halde bi bildiği var ne de güzel konuşuyor iblis hiç konuşmuyor kız da pek konuşmuyor torunlar da ama olsun daha çok gelseler hep gelseler bu iblisle tek başıma komasalar

Babamın sakalını tıraş ederken benden de ilgisini esirgemiyor abibabam. "Arada uğrasana oğlummmm," diyor bastıra bastıra. "Akşamüstü gel, iki tek atarız şöyle abi kardeş."

Pencere: Ozanın "*Denizi seyretmek gibidir bozkırda gökyüzüne bakmak*" dediği gibi, ben de bakıyorum penceredeki göğe. Güneş, ay, yıldızlar, bulutlar… Sırası gelen yerini alıyor bir açılan bir koyulaşan mavilikte. Kırlangıçlar gidiyor, kırlangıçlar geliyor. Benim kolumdaki kırlangıç kımıldamıyor, babam kımıldamıyor, ben kımıldamıyorum. Babamın hiç dinmeyen 'ahhhh'ları, kıpırtısız gövdesi upuzun bir bozkır dünyayla benim aramda. Karaçamın dallarında buz parçaları eriyor, dikenli yapraklardan kirli yağmur damlaları süzülüyor. Her yan boz çamur. Bekliyorum her yağmur sonrası. Gökkuşağını. Çıkmıyor.

Ellerine bakıyorum, kıllı parmaklarına. Satırı tutan, kocaman butları bir defada ikiye ayıran, kıyma makinesine peş peşe et parçaları atan, ölü gözlerinin tersine sürekli hareket eden eller miydi bu eller? Bu eller miydi hayran olduğum? Bu eller miydi korktuğum? "Babam önce keskin bıçaklarla ayırsa dışımla içimi, sonra satırla kesse kendisi gibi, abim gibi olmayan bedenimi, etlerimi dövse dövse istediği şekle girmem için, sonra beğenmediği yanlarımı kıyma makinesine soksa, kıvrım kıvrım çıksam, işe yaramaz parçalarımı atsa dükkânın önündeki itlere," derdim içimden. Şimdi düşünüyorum da kim bilir belki babam da öyle demiştir içinden. Kim bilir belki atamayacağı için beni makineye, gitmeme ses çıkarmamıştır. Belki de korumak için bozkırın ayazından. Belki de… Hiç konuşmadık ki. Şimdi sorsam 'ahhh'larından anlam çıkarabilir miyim ki? Ya da Kafka gibi mektuplar yazsam, okusam yüzüne, içime içime konuşmaktan, içime içime susmaktan bıktığım sözleri?

iblis gene karşımda ellerime bakıyor kopasıca ellerime bi de kolundaki o kuş resmine bi de göğe bekliyor biliyorum ölmemi bekliyor ben de allahıma dua ediyorum hikmetinden sual olunmaz rabbim alsan ya canımı bu iblisin eline bırakmasan çengelde asılı etimi koysalar toprağa

Nefesi hırıltılı, öksürüğü gırtlağında takılmış kalmış. Bir ko-

|>

lumla arkadan destek verip sırtına vuruyorum balgamını boşaltsın diye. Olmuyor. Daha sert vurmam lazım. "Öyle karı gibi değil! Abin gibi," diye bağırıyor yıllar öncesinden. Vuruyorum, vuruyorum, vuruyorum… Kocaman sarı balgamı yapışıyor koluma. Tam da kırlangıcın kanadına. Hırsla bırakıyorum yatağa.

Ayna: Annemin odasında komodinin üstündeki sırrı dökülmüş aynanın önünde dakikalarca duruyorum. Her sabah. Her gece. Gözlerimin gittikçe solan ışığı aynanın tozunda eriyor. Annemin, ablamın, abimin cendere sözleri, babamın 'ahh'ları aynanın çerçevesinden kanatlanıp, bahçe duvarına konuyor, kırlangıçları kovarak. Küçükken atlayamadığım duvarı, şimdi atlayabilir miydim? "Atlayabilirsin, atlarsın, atlayacaksın zaten atladın," diye haykırıyorum aynadaki yüzüme. Kokluyorum kendimi, giysilerimi. Rahatlıyorum. Kasabanın kokusu sinmemiş üzerime, çürümemiş içim. Kırlangıç dövmemi tutuyorum sıkıca, açık kanatları.

ahh ahh ahhh böyle olacak adam mıydım muhanete muhtaç olacak iblisin eline kalacak ahhh ahhhh bağırıp duruyor içerden dua mı ediyor beddua mı…

Kaşık: Kaşığı çorba kâsesine her daldırışımda, kaşıkta annemin yüzü parlıyor. Onunla da konuşmazdı aylarca, annem yine de yapardı her şeyi eksiksiz. Ben de yapıyorum. Gözlerinin çapaklarını siliyorum, içinde çöreklenmiş engereğe aldırmadan. Altını temizlerken bile buruşturmuyorum yüzümü. Değil mi ki annemin mirasıydı, sahip çıkacaktım. Değil mi ki abim ablam diyet istiyordu, ödeyecektim. "Daha ne kadar yaşayacak ki baba?" cümlesini tekrarlıyorum içimden. Çorbasını bitirince, ağzını silip, suyunu içiriyorum. "Ahhh" homurtuları başlayınca mutfağa gidiyorum, annemin sığınağına.

bazen münireyi görüyorum sanki çorba içiriyor kız ölmedin mi sen diyorum yoksa ben öldüm de yanına mı gömdüler beni ses çıkarmıyor ağzımı silip su veriyor bardağın ardından bir de bakıyorum münire değil iblismiş ahhh ahhh beni bunun eline koyup da niye gittin münireee niye bunun hesabını sormaz mıyım kız senden ahhh ahhh

Televizyon: Kapalı ekranda yarım görüntülerimiz. Yorganın inip kalkışından anlıyorum uyuduğunu. Aldığı her nefes göğüs kafesimde üst üste yığılıyor. Gelecek onun nefesinde asılı. Daha ne kadar? Seneca'nın "Ölüm, bazen ceza, bazen bir armağan, çoğu zaman da bir lütuftur," sözünü hatırlıyorum. Sonra izlediğim film geliyor aklıma. Televizyonda izliyorum ben olmayan beni, birden bastırıyorum yastığı. Çırpınamıyor, inliyor boğuk boğuk. Katran karası gözleri belermiş. "Ahh, ahh, ahhh" sesiyle irkiliyorum. Kanepedeyim, yastık elimde. Ayaklarına kapanıp ağlamak istiyorum avaz avaz. "Erkek adam ağlamaz!"

ahh ahh ahhh iblis elinde yastığı evirip çeviriyor öldürecek mi yoksa beni yapar mı yapar böyle yatalak etmedi mi pis iblis ahh ahh allahım al canımı dilimde duayla bu kör olasıcanın elinden kurtar beni

Ustura: Abibabam artık şöyle bir uğrayıp gidiyor. Elindeki paketleri bırakıp, çatık kaşlarıyla buyruklar veriyor. Çocukken kaçamadığım buzlu kartopları patlıyor kulaklarımda. "Ev çok havasız, açsana oğlum pencereleri… İlaçlarını yazdırmayı unutma… Seversin sen boyamayı demirleri, boyasan ya… Sakalı uzamış, benim vaktim yok…"

Onu taklit ederek bileyliyorum usturayı. Bir aferin ya da minnet kırıntısı yakalayabilir miyim diye gözümü gözüne dikiyorum. Yok! Öfkesiyle kararmış gözleri yüzüne sığmıyor. Ustura kırçıl sakalların üzerinde yalpalıyor. 'Ahhh'ları homurtuya dönüşüyor. Bakışların hışmı bana geçiyor, ellerime. Bu hışımla kayıyor ustura ağzının kenarından çenesine kadar. Öylece bırakıp banyoya gidiyorum. "Öl artık, öl, öl, öl…" diye bağırıyorum içerden. Ben bağırdıkça onun 'ah'lı homurtusu daha da yükseliyor. Kazıyorum, kazıyorum, kazıyorum… Önce saçlarımı, sonra kolumdaki kırlangıcı. Sonra da kaydırıyorum usturayı ağzımın kenarından çeneme kadar… 'Ahhh'ları kesiliyor!

Terliklerimi Kapısının Önünde Görmek İstiyormuş

Didem Kazan Sol

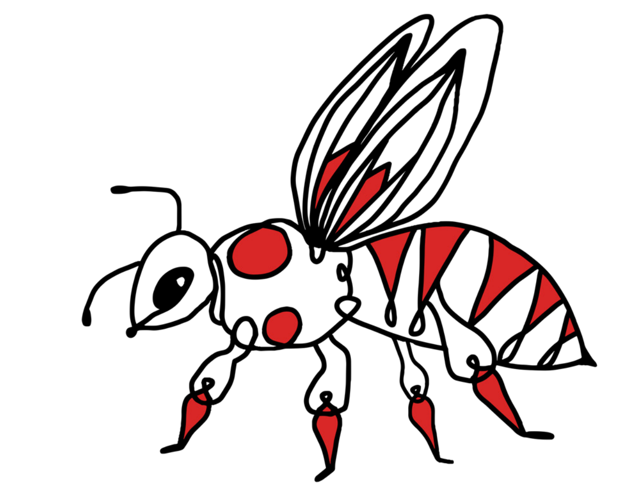
"Seni asıl yaşlandığında görmek isterdim.
Durgun, uzak, temizken her şey, barışta."
Tomris Uyar

Uyandım. Gitmişler. Terliklerim.

Yataktan usulca kalkıyor. Önce sol sonra sağ ayağını sarkıtıyor. Bunu yapmak için dirseklerinden güç alması gerekiyor. Oturduğunda ayakları yere değmiyor. Yatağına bakıyor; iki yastık üst üste, ortası ıslak. Nevresim de kırışık. Huzursuz bir gece. Ayaklarına, ellerine bakıyor. Hayret, nevresim kadar kırışık. Demek ki huzursuz bir hayat.

Terlikleri yok. Büzüşmüş derisi eskisi kadar hassas değil ama yine de yerdeki taşların buz gibi soğuğunu hissediyor. Zamanında, "Buralar kışları soğuk olur, kolay ısıtamazsınız," diye uyarmışlar, seçenekler sunmuşlardı ama dinlememişti. Gençti. Gençken insan daha dik oluyor. Olmasa da dikine gidiyor. Kafasının ve burnunun dikine, sonra ikisi de beladan çıkmıyor. Bu ev, bu kollar bükülmeye, büzüşmeye uygun değil.

Nereye gider bunlar? Gerçi herkes tek tek gidiyor. Gitti. Gidiyor ne? Ne kaldı geriye? Kim? Bir ben varım. Dimdik ayakta. Ayyyy! Tüm site yankılandı. Ne o öyle hafif meşrep gibi. Gerçi ben de bir zamanlar hafiftim. Kanatlı pedler kullanıyordum. Tabii, anacım siz bilmezsiniz, yeni çıkmıştı o zamanlar. Reklamlarda oynuyordu sürekli. Ben de regl olmuştum. Aslında öncesinde olmuştum. Tombul tombul pedler vardı. Bir kere kullanmak zorunda kalmıştım. Annem onları iyice sıkmamı söylemişti. Kanımı akıtıp çöpe atacakmışım. Hem kanıyordum hem de kusacak gibiydim. Hayvanlar parçalamasınmış, günahmış sonra. Her şey de günahtı zaten. Neyse ki ikinci oluşumda imdadıma kanatlar yetişmişti. Onlar yıkanmıyordu da artık günah değildi. Annemden para istemiştim, mahalle bakkalına gidip ped alacaktım. O da babamdan istemiş. E yokmuş demek ki bir ped parası. İsterken de hemen yumurtlamış tabii. Ne dedi acaba? Hiç söylemedi bana. Bizim kız kanıyor mu dedi? Yok yok! Ölse, öldürseler öyle demez. Edepli kadındı rahmetli. Edepsiz olan babamdı. Bana parayı uzatırken "Hadi bakalım uçarak gel," dedi. Utancımdan yol boyu ağlamamı zor tutmuştum. A tabii hemşire, o zamanlar utanırdık. Pedler gazeteye sarılırdı. Her ay düzenli kanamak çok ayıptı. Olacak iş miydi kanadığını belli etmek? Şimdi size sevgilileriniz hatta oğullarınız bile ped alıyor. Biz kadın değilmişiz gibi davranırdık. Mecburduk. O gün eve ilk defa uçarak geldim. Sonra her kanatlı ped reklamında uçarak odama. Ayaklarım bir bebek ayağı gibi değildi ama tabanlarım böyle soluk, kese kâğıdı gibi de değildi. Pespembe tabanlar. Ufacık bir taş batsa çığlık kıyamet. Ayaklarım o kaçışı hâlâ hatırlıyor mesela. Ama ya terliklerim? Onları nereye attınız he? Ne zaman ayrıldınız? Yine aynı şeyi hatırladım. Neden bu kadar unutulmaz oldu ki sanki? O kız onun odasında külotunu unuttuğunda ne kadar şaşırmıştım? O benim sevgilimdi. Hem insan götünden çıkardığını nasıl unuturdu? E hadi unuttu? Altta yeller esiyor. Esmez miydi? Eserdi. Peki şimdi benim ayaklarım, ikinci derisi olan terlikleri nerede bıraktılar? Kaç oda gezdiler onlarsız? Tüm gece ayrı kalmışız. Hiçbir şey yok. Hiç. Yoksa sahiden terliklerim de mi çekip gitti?

Lavaboya gidiyor. Artık işemek için bile uğraş veriyor. Klozeti onun için alçak. Doğrulup kalkması zor. En basit eylemleri bile artık çok zaman alıyor. Fakat zamanı çok, acelesi yok. Temizlenirken bakıyor; üç beş beyaz kıl. Tertemiz, bembeyaz. O da pembe değil. Ellerini yıkarken kırışıklıkları açılıyor. Bileğine doğru topluyor derisini. Şu kara benekler olmasa, bir de gergin olsa, yirmi yaş gençti işte. Yüzünü yıkarken dikkatlice inceliyor. İyiydi. Yoga yapıyordu.

Kim der ki altmış sekiz yaşındayım. Şu çay demlenene kadar beş senedir her sabah yüz yogası yapıyorum. Serap öğretmişti. Bebek gibiydi o. Videoları da yüklemişti. Pirinç kepeği yağı kullanırsan bembeyaz da olur cildin, demişti. Vallahi ne dese çıktı. Sonra işte Serap da çıktı. Gitti. Neden gitmişti Serap? Benim çocuklar mı üzmüştü onu? Kimseyi beğenmiyorlar. Beni beğenmiyorlar. Yumurtadan çıkmışlar kabuğunu beğenmiyorlar. Ben sizi var ettim ben. Nankörler!

İki çeşit kahvaltısı var, dönüşümlü olarak hazırlanıyor. Çift yumurtalı ve sebzeli omleti, diğer gün ise gevrek ve süzme yoğurtlu. Bugün süzme yoğurt günü. Mısır gevreğini on beş dakikalık bir aradan sonra bitiyor. Kahvaltısını bitirip verandaya çıkmak için salona giderken onlara rastlıyor. Gitmemişler. Terlikleri. Koridorda…

Biliyordum gitmeyeceğinizi. Hiç şüphe duymadım sizden. Durun, bir dakika! Galiba duydum! Varlığınızı da unuttum galiba hemen. Ah çok özür dilerim sizden. Ya beni terk edip onun kapısına gitseydiniz. Kimin olacak canım onun işte. Serap'ın. A bak, hemen nasıl da hatırlıyorsunuz ama. Bir şiir okumuştu bana. Terliklerimi kapısının önünde görmek istiyormuş. Kim bilir belki siz de o şiiri hatırladınız da gittiniz. Olamaz mı yani? Olabilirdi. Ne? O şiiri de mi duymadınız? Aşk olsun size be. Tabii size, bana aşk olmaz artık. Geçtiiii gitti. Artık o terlikleri başka şeyim için koyarlar kapının önüne.

Verandaya çıkıyor. Soğuk hava iyi geliyor. Gözleri hep aynı ağaca kilitli, öylece oturuyor. Her sabah biraz daha soğuk, aynı ağaç.

Korkmayın, korkmayın sizi koymazlar kapımın önüne. Şu ayakkabılardan birini seçerler. Şimdiden seçip kenara koysam mı acaba? Serap geldiğinde görürse üzülür ama. Onu üzemem.

Terliklerini merdivenlerin başında çıkarıp bahçeye doğru yürüyor. Ayaklarının altı artık kahverengi, biraz da yeşil. Üzeri ıslak. Sulama sistemi her gün aynı saatte açılıyor. Lizözü, tenini koruyor. Üşüdüğünün farkında değil. O ağaca gidiyor usul usul. Sarılıyor. Her sabah her şeyi unutuyor ama ona sarılmayı unutmuyor.

Serap, bak geldim. Yine yanındayım. A şunlara bak hele, yine gitmişler. Terliklerim sana geldiğimi fark etselerdi asla ayaklarımı bırakmazlardı. Kim bilir ne sandılar be kuzum? Üzülme sen, üşümez benim ayaklarım. Sen üşümüyor musun peki? Geceliğinle çıkmışsın. Üzerine bir şeyler getireyim mi? Ama çok bekletirim malum artık hızlı değilim eskisi gibi. Ben gelene kadar o halatı sakın bırakma tamam mı? Beni bekle.

Ondan beklenmeyecek bir hızla ulaşıyor eve. Ayakları terliklerine takılıyor. Düşmüyor. Onları çoktan unutmuş. Alt kata iniyor. Girişte, soldaki ikinci odanın kapısını göğsündeki anahtarla açıyor.

Ah benim bir tanem, sevgilim, canım, kanım Serap.

Hizmetçi kadın kapının ağzında sessizce hanımını izliyor. Bir elinde eski bir hırka, duvardaki fotoğrafın dudaklarını öpüyor. Gözleri ayaklarına kayıyor. Ayakları çıplak ve kirli. Her sabah olduğu gibi.

Bırak yavrucuğum ayağıma terlik giydirmeyi. Hem sen kimsin yahu? Serap donmuştur şimdiye. Tanımıyorsun değil mi onu? Tanısan da bilmezdin ki sen onu. Herkes bilemez. Benim çünkü o. Bir bırak da beni, gidip şu hırkayı… Amma sıkıyorsun kolumu be hemşire. Görmüyorsun kaç yaşında kadınım. Etimi çürütüyorsun etimi. Amaaaan! Kime ne anlatıyorum ben? Hadi, çekil bakayım ayağımın altından! Üşür o üşür. Hiç laftan anlamaz mısın sen? Aşk olsun sana be çocuk. Aşk olsun.

Çünkü Dünya

İ. Usame Yördem

"Hissetmek ne renktir acaba?"
Fernando Pessoa

"Yatacak yeri olmayanların yattığı yerdir burası," diyordu müdür muavini Zekeriya, gerinerek, ilk geldiğimiz hafta. Bize kalacak yer bahşetmenin hakimiyeti yüzünde. Bizdeyse mahcubiyet. Sarsık duruyoruz. Yadsıyorduk başta. Şaşkındık. Her şey kadar. Yüzlerce erkekle ilk defa bir arada olmanın garipliğini atmak gerekiyordu üstten. Bir an önce alışmak lazımdı ama nasıl olacağına dair bir fikir yoktu ortada. Şaşkın bir gelecek oluşması, kötü anıları da beraberinde getiriyordu.

İlk zamanlar, herkes birbirine "abi" diyordu. Sonra akranlar, birbirlerini fark ettikçe utanıp şakaya vuruyorlar bu abi deme olayını. Büyük gösterenler de oluyor elbet, bu olaylar olurken ama onlar bir şekilde unutuluyor. Ama ufaklar. Küçük kalanlar. Göze, en çok onlar batıyorlar. Genel bir isimlendirme başlıyor. Bazıları yeni gelenler diyor. Bazıları çömezler. Birden ezik bir tayfaya dönüyoruz. Yatılı ve atılı bir şeyler gibi. Sayılı günlere başlıyoruz. Küt diye. Geçsin diye. Öylece sona ersin diye.

Koğuş kokularından sıyrılmanın yollarını aradıkça sıkışıyoruz. Başları. Köşeleniyoruz doğrusu. "İlk zamanlar, alışamazsınız…" diyor üst devreler. Ana evine benzemezmişmiş. Gülüyorlar. İçinde yer edindiğimiz yabancılığımıza. İntikam bürüyor içimizi. Karşılık vermek için büyümeyi istiyoruz. Ve tabii, onların da hep aynı yaşta kalmasını. Mümkünmüş gibi geliyor. Her şey gibi.

Kahvaltılarda asabi gözüküyor. Herkes. Yüzlerde tedirgin bir anlam. Herkesin kendine göre yorumladığı. Belki de mecburiyetten. Zoraki sabahlardan. Okula devam kaygısından. Uykusuzluktan ve yalnızlıktan. Birbirimizi nasıl oluyor da bu kadar iyi anlayıp da hiçbir şey anlatamıyorduk, şaşıyordum doğrusu.

Titrek masalara dağılıyoruz. Boşlukla oyalanıyoruz. Tozlar uçuştukça öksürüyoruz da. Alışkın değiliz diye herhalde. Üstelemiyoruz. Çok. Demirden hep, tabaklar, bardaklar, kaşık ve çatallar. Birer tane almamız için tepemizde dikiliyor aşçı Faris. Sıraya giriliyor. Her şey için. Parayla değil sırayla.

Küçük diyet ölçülerine ayak uyduruyoruz. Kibrit çöpünü esas alarak. Ufacık ve hazır porsiyonlar. Haşlanmış yumurtaları da yine böyle. Parayla değil. Sırayla. Tane tane. Sayılı çıkıyor.

"Fazla almayın sakın!" diyor baş parmağını sallayarak usta. Çekincemiz büyüyor git gide. İçimizde kocaman bir ağrı yuvarlanıyor.

Son öğrenci zilinde yemekhaneden ayrılıp da doluşuyoruz okul önüne. Pazartesi sabahları yağmur yağıyor. Müdür Necmi'nin dudak kenarıyla tanışıyoruz. Kavislenen nefretle dökülüyor sözler. Disiplin. Disiplin. Disiplin. Tükürük salgısına dair şakalar. Gülüşmeler. Taşra çocuklarında bile egemenlik sonra. Sonra marş. Sonra marş marş. Sınıflara.

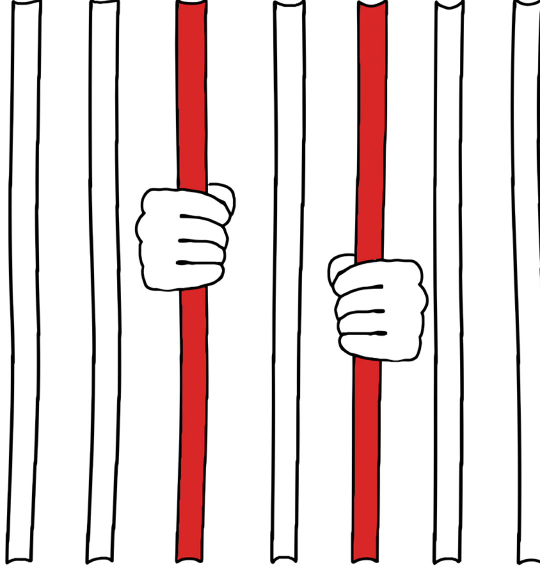
İlk dersi o bahçede veriyor hayat. Yüzümüzdeki gergin bekleyiş, yerini bir bilinmezliğe bırakıyor. Üst sınıfları hizaya sokmak zor. Gözden çıkarılmış gibi duruyorlar. Sırt dönülmüş. Veya vazgeçilmiş gibi. Bizse taze kan pompalıyoruz. Yeni bir egemenlik tahsisi yani.

Tam gün okul sıralarına mahkûm oluyoruz. Teneffüsler kısa ve dersler uzun. Alışık değiliz buna da. Birbirimizi tartarak yer ediniyoruz. Ortak paydalarda. Memleket çocukları, memleket grupları oluşturuyor. Seçemeyip de sahip olduklarımızdan hareketle seçimler yapıyoruz. Seçemediklerimiz bizi seçimlere sürüklüyor yani. "Bu, iyi…" diyoruz. "Bu, kötü." Sözüm ona fena. Şundan uzak maazallah. Bana bulaşmazlar umarımlar. Diken üstünde hep. Tetikte yani. Kim, kendine, kimi, yakın görürse yani. Kimin eli. Kimin cebi. Belirsiz. İç içe.

Öğle arası zili. Sonra. Kurt gibi acıkıyoruz. Kantinci Arafat, tost makinesinin başında gözüküyor. Camdan. İnce dilim kaşarlar, sucuklar. Kıyım kıyım. Gözümüz orada. Aklımızı bırakıp oradan ayrılıyoruz. Koşar adım yemekhaneye gidiyoruz biz.

Yine sıra. Kapıda başlayan bir kalabalık. Üst sınıflar en başta. Yine. Gündüzlü çocuklar da var bu defa. Hem sırayla hem parayla yani. Yabancılık yerleşiyor üzerimize iyice. Terden ıslanan gömlek gibi. Öyle gözüküyoruz. Sessiz. Tedirgin. Tartıcı. Gergin bir bekleyiş yine. Parayla değil ama. Sırayla bu defa. Yemekhaneden dışarı taşıyor sıra. Uzun bir kuyruk. "Öne geçmelere kaynak…" diyor, üst devreler. "Kaynak yapmayın!" diye de uyarıyorlar. Oysa esas kaynakçılar da onlar. Birbirlerine gövde gösterileri yapıyorlar, alt dönemleri etkilemek adına. Sınıftan kızların hoşuna gidiyor bu. Erkeklerin ise gücüne. Büyüyor giderek. O iç kin. Giderek.

Barbunya ve pilav. Menüde. Yanında hoşaf. Annemin yüzü beliriyor. Bir perde iniyor. Özlem, demir kaşığın yüzünde. Hasreti duyumsuyorum, ilk, oracıkta. Ağlayasım geliyor. İlk öğle yemeğim diye herhalde. Öyle sanıyorum. Öyle olsun istiyorum çünkü. Evde olsa hır gür çıkarırdım. "Böyle yemek mi olur," diye. Burada sessizce silip süpürüyorum. Demire bandım ekmeğimi. İyicene. "Evdekilerden daha iyi yemekler çıkar oğlum orada," diyordu babam. Gelmeden. Onu ansıyorum. Demir tabak. Demir kaşık. Demir çatal. Demir sürahi. Demir bardak. Demir yüzler. Mimiksiz gözüküyor hepsi gözüme. İmlenmiş gibi. Her şey demirden gözüküyor. Hocalar. Arkadaşlar. Eşyalar. Her şey demirden.

Tabakları alıp kaldırıyoruz, masadan ayrılınca. Beliriyor yine orada Faris Usta. "Kaşıklar ayrı kovaya, çatallar ayrı," diyor. Farklı kovalarla yıkanıyormuş, zor oluyormuş ayırması.

Ayırıyoruz biz de. Sonra tabakları üst üste koyuyoruz. Demin terk edilmiş gibi duruyorlar. Daldırıp kovaya öyle bırakıyoruz. Tabakları. Üst üste damlıyor damlalar. Üst üste biniyor. Şıp şıp şıp.

Sonra yine okul. Öğle sonrası. Koşarak geldiğimiz yemekhaneden sürünerek dönüyoruz okula. Güneşli günlerde can atıyoruz aslında. Dışarı çıkmak için. Zor tutuluyoruz zaten içeride. Bereket, bazı dersler için havalanmaya gidiyoruz. Derin bir oksijen. Kederli bir rüzgâr buluyor beni. Orada. Dışarda. Bir anda. Savunmasızım. Yakalanıyorum. Havsalam almıyor. Neden olduğunu bilmeden. Öylece kalıyorum. Göz kenarımda bir ıslaklık. Elimin arkasıyla siliyorum. "Olmaz böyle şey," diyorum. Olmaz böyle şey. Rüzgâr, öyle keskin üfürüyor ki. Huuuuu. Sesi kulak gibimde. Huuuu. Gözyaşımı koparıp yüzümden, gidiyor. Huuuuu.

Koşarak yurda gidiyorum. Üstünde koca harflerle yazılı: ERKEK PANSİYONU.

Bir saat uyku sonra. İçim geçmeye yakın. Bir gürültü. Tak tak tak. Belletmen sesi: "Herkes etüde!"

Mecburi çalışma seansları. Küfürle salınıyor üst devreler. Sonradan anlıyor insan. Her akşam yinelenecek bu. Gün batmaya yakın. Yine sıra. Yine yemek. Yine hane. Koşarak doluşuyoruz. Demirden hayatlar yaşıyoruz. Her şeyi kendimize çekiyoruz gibi geliyor. Demiri. Yabancılığı. Özlemi. Alışkanlığı. Birer birer çekiyoruz kendimize. "Biz mi ağırlaştırıyoruz acaba?" diye düşünüyorum. "Acaba," diyorum "acaba biz mi?"

Pansiyonlu kızlarla göz göze gelmekten çekiniyoruz. Akşam yemeklerinde fark ediyorum ben bunu. Denk geldikçe yüzümüz kızarıyor. Utançla kesiliyor iştahımız. Sulu sepken bir gülüş -ya da sırıtış- yerleşiyor suratımıza. Yiyoruz bir şekilde ama. Yemeğimizi. Dışarıda birkaç tur sonra. Yürüyoruz. Öğütmek gerek bunca şeyi. Dünya, öğüt ve öğütülüşten ibaret gibi geliyor. Sonra yine etütler. Karanlık ve gece. Tahta ranzalarla sabahlayacağız. Tenha bir duygu çörekleniyor içime. Göğsüme vuruyorum. Geç. Geç. Geç artık Allah'ın cezası şey diye. Göğsüme vuruyorum. Kızaran yüzüme su çalıyorum.

İlk akşam uyunmuyor. Herkes bir şeyler özlüyor. Ayrılığın etkisini gösteriyor, ilerleyen saatler. Yorgan altlarında dişlerini sıkanlar oluyor. Ben de sıkıyorum. Yine sulanmak istemiyorum. Yine yaşlanmak istemiyorum. Sabaha doğru, içim geçiyor. Kıvrık. Üstüm açık. Yorgan yerde. Sürüklenircesine. Altı kişiyiz koğuşta. Altımız da uzak. Altı kişiyiz koğuşta. Altımız da yabancı.

Günler aynı sonra. Sarmal yay. Tekdüze. Birbirinin kuyruğunu takip eden köpekler oluyoruz. Aynı şeyleri yapıyoruz. Aynı şeyleri seviyoruz. Sevmeye mecburmuşuz gibi. Sonradan anlaşılıyor bu da. Alt katındayım ranzanın. Üst katımda, memleketten bir oğlan: Habil. Bilindik sokakları anlatıyoruz birbirimize. Böyle teselli olacakmışız gibi. Sonra hatırlattıkça deliniyoruz. Derinleşiyoruz belki de. Mahalleleri bırakıyoruz. Aileleri bırakıyoruz. Yalnızlığı bırakıyoruz.

Birbirimiz gibi olmadan geçmez vakit, diyoruz. Böyle idare edilmez, diyoruz. Birbirimize söz veriyoruz orada. Erkek çocukları, birbirlerine bulaştırıyorlarmış kederlerini. Diye düşünüyoruz. Birbirimize bir daha bu konuda konuşmayacağımıza dair söz veriyoruz.

Küt diye aynı lakırdılar başlıyor sonra. Okul zamanları yani. "Disiplin şart!" diyor müdür Necmi. Durmadan aynı şey. Memleketlim. O da. Babamla tanışık. Karşılığı hep çekince bende. Sürüyorum ayaklarımı. Onu gördükçe. Arada resmî bir telaş. Ayaklarım birbirine dolanıyor. Hep. Suçlu olduğumu düşünsün istemiyorum. Çevremde ne varsa ona tutunuyorum. Müdür Necmi'nin gazabından böyle kaçınıyorum. Böyle kaçınacağımı sanıyorum. Doğrusu.

Biz alıştıkça yeni şeylere, eskiyi unuttuğumuzu fark ediyoruz. Pişmanlık doluyor içe. Sonrası vicdan azabı. Suçluluk duygusu bir de. İç dünyada birkaç milim eksen kayması. "İnsan, alışmaktan mı ibaret?" diye soruyor biri. Öylesine sormuştur diyoruz. Susarak boy veriyoruz, cümle sonlarında. Aklımızın almadığı çok şey var. Konuşmasak mı acaba, diye geçiriyoruz içimizden. Anlaşıp kalıyoruz öyle. Konuşmadan da anlaşabilmek, işte buymuş, diyoruz.

Bir anda arama oluyor. Geldiğimizin üçüncü haftası. Akşam etütlerinden sonra. Kapıdan giriyorlar. Belletmenler. Müdür muavini Zekeriya. Bir de Ahmet Abi. Kır saçlı, emekli, yurt görevlisi Ahmet Abi. Aynı anda giriyorlar. Baskın gibi. Ama arama diyorlar. Baskın gibi arama. Arama deyince daha kabul görülebilir. Akıllarınca. Bizde eşdeğer tedirginlikler nedense. Çekincemiz var. Birbirimizden. Askerdeymişiz gibi hissediyoruz çünkü. Askerdeymişiz de birbirimizden mesulmüşüz gibi geliyor.

Ellerde simsiyah poşetler. Dolapları döküyorlar. Çekmeceleri. Yatak diplerini. Yastık içlerini. Her şey ortaya çıkıyor. Sigara paketleri. Çakmaklar. Kibritler. Şiir defterleri. Günlükler. Su ısıtıcılar. Ekmekler. Çaylar. Demlikler. Yemekler. İçmekler…

Şaşkınlıkla doldurtuyor hepsini torbaya müdür muavini Zekeriya. Toplanıyor birer birer. Hepsi. Torbaya kondukça peşine bir küfür. Bir eşyaya bir küfür. Bir nesneye bir küfür. Bir buluntuya bir küfür. Sonra tek tek sayıyor yine: "Yemek yasak! İçmek yasak! Burası uyuma yeri, kendinize gelin! Ne çabuk alıştınız buraya! Simsarlar sizi!" diyor. Bize diyor. Çekimserlik suç, girişkenlik suç. Oluveriyor.

Üstümüze bir pişmanlık çöküyor. Gözdağı verdiğini anlıyoruz. Anlıyoruz ama yine de düşüyoruz o dağdan. Battık bir kere. Artık gözü üstümüzde olacak, diyoruz.

"Para kayboldu," diyor sonra, müdür muavinine eşlik eden gözlüklü belletmen Çağlar. Bir anda. Şaşkınlık gelip yerleşiyor odanın içine. "Lafı da ortaya attım," diyor. Herkesin yüzüne, "sen mi aldın yoksa?" der gibi bakıyor sonra. Birer birer. Yüz yüz. Yavaş yavaş geçiyor gözleri. Sırasıyla dönüyor başlar. Aklı sıra böyle çıkaracak ortaya kimin aldığını.

"Ne kadardı?" diye sormuş bulunuyorum ben. Yüzüme dönüyor herkes. Birer birer. Sessiz bir küfür çarpıyor suratıma. "Ne fark eder ulan hıyar," diyesi geliyordur zannımca belletmen Çağlar'ın. Yanında müdür muavini var diye susuyor. Bir istiğfar çekiyor. Gülünç geliyor. Kıkırdamamak için zor tutuyorum kendimi. "Poffffff," diye bir ses çıkıyor benden bunun yerine. Havası alınmış bir kavanoz gibi hissediyorum o an.

"100 lira," diyor sonra Volkan, karşı odanın açık kapısından bizim tarafa bakarak. "Benim paramdı," diyor. Geriniyor. Bu kadar para, sadece bu dümbelekte olurdu zaten, diye geçiriyorum içimden. "Bulursak getiririz sana," diye atılıyor ortaya Faik. Bulursak. Getiririz. Kimin aldığını bilmesek de merak ediyoruz. İçimizden birilerini belli kalıplara sokmak, bizi temize çekiyor çünkü. Sıradanlaştırıyor çünkü. İyi biri olduğumuzu düşündürüyor. Kim aldı acaba, diye geçiriyoruz aklımızdan. Acaba, kim? Birbirimizden şüphelenmeye başlıyoruz. Kendimden eminim nedense. Yanlışlıkla da olsa almayacağımı biliyorum.

Başka odalara gidiyorlar sonra. Arama ekibindekiler. Bellet-

|>

menler, müdür muavini ve Ahmet Abi. Arkalarından iki nöbetçi geliyor bizim odaya, onlar çıkar çıkmaz. Ellerinde sepet. İçinde poğaçalar. Kişi sayısı kadar bırakılıyor. Sade ve peynirli. Hangisini kim yiyecek şimdi? Bunun kavgası başlıyor. Susarak sadeli yiyorum hep. Hakkımı hep yediriyorum, poğaçanın yanında. Tartışmadan kaçınan bir babanın, tartışmadan kaçınan oğlu. Buyum ben. Buyum ben, diyorum.

Okula gidiyoruz yine. Her sabah olduğu gibi. Zoraki. Mecburi. Koğuşlara dalıyor yoksa müdür muavini Zekeriya. Yoksak. Elinde beşeri haritanın mavi sapı. Sinirli. "Okumaya geldiniz," diye tekrarlayıp duruyor zaten. "Kimse koğuşta kalmayacak. Okul zamanı, herkes okulda olacak," deyip duruyor. Aynı şeyleri söylüyor hep. Bize farklıymış gibi gelmiyor. Ona farklıymış gibi geliyor olmalı. Ki, durmadan söylüyor bunları. Etüt aralarında da sigara içiyor müdür muavini Zekeriya, okul köşesinde. Etkilenmememiz için uzaklaşıyor güya. Görüyoruz. Gözümüze sokmasa da gözümüze sokmuş kadar oluyor. Ah ergenlik! Etkilenmeye yer arıyor erkek çocukları. Ah, o etkilenmeye yer arayan taşra çocukları!

Yabancılık yerini sahte bir tanışıklığa bırakıyor. Zamanla. Yavan. Kara. Kuru. Katı. Koyu ve sert bir şeye. İstediğimiz şeyleri anlatmaya başlıyoruz. Doğru mu diye bakmıyoruz. İlgi çekici mi diye bakıyoruz. Sadece buna. Kabul görmeye. Dışlanmamaya. Herkesçe sayılmaya. Bunu en iyi Veysel ve Cihan başarıyor. Onların etrafında kümeleniyoruz biz de. Susmak dışında meziyeti olmayanlar olarak. Onların ekseninde dönüyor çünkü dünya. Bir süre. Merkezinde onların olduğu dünya. Çünkü dünya.

Sıralanıyoruz. Sıcak su akşamlarında. "Birer dakikalık banyo sırası," diyor Özal. Herkese eşit. Herkese aynı. Tül perde geçirilmiş bölmeler var banyoda. Aynı anda dört kişi giriyor. Arada duvarlar. Sümkürüyorlar. Ikınıyorlar. Gevşiyorlar. Hışırdıyorlar. Birer birer duyumsuyorum.

Bir an önce bitsin istiyorum. İçeride olanların dışında, dışarıda da bekliyorlar. Tiksiniyorum hepsinden. Dönüştüğümüz bu şeyden. Tüm bu gerçekten yani. Ki gerçekten de bir dakika sonra "bitti," deyip suyu kapatıyor Özal. Şak diye. Çekiyor vanayı. Şaşırıyoruz. Sözünün eri olmasına değil suyu kapatmasına. Önceleri kimselerle banyoya girmeye alışkın olmadığımızdan, başta yadırgıyoruz. Bir arada olmayı. Kesik suyla kalmayı. Şaşıyoruz haliyle. Anamızdan gayrısı olmuyordu evimizde. Şimdiyse elimizde, çok erkek çocuğu. Aynı anda farklı duş başlıkları altında. Şırıl şırıl akan su altında. Garipsiyor insan. Yan bölmede çırılçıplak başka biri. Arada tek duvar. Ön yüzde tül perde. Pembe. Mavi. Çekilince savunmasız kalınacak türden. Garipsiyor haliyle insan. Garipsiyorum haliyle.

Su kapatılıyor. Bir dakika sonra. Küfürler yükseliyor. Nuri yetiyor yardımına. Özal'ın oda arkadaşı Nuri. Aynı sınıftan. "Gardaş," diye sesleniyorlar birbirlerine. "Dağılın!" diyor, gelir gelmez Nuri. Sonra Veysel ile itişiyorlar. Biz görüyoruz. Banyo sırasında devrecilik başlıyor. Ast üst atışmaları yani. Sonra bağırtılar. Kavgalar. Nuri'nin anasına sövüyor orada Veysel. Oturup ağlıyor Nuri. Koca adam. Şaşırıyoruz. Özal giriyor araya. "Geçen ay öldü anası," diyor. Susuyoruz. Taş yemiş gibi oluyoruz. Dişlerimiz dökülüyor ağzımızdan. Kaskatı kalıyoruz.

Islak saçlarımdan birkaç damla düşüyor, yerdeki fayanslara. Şıp şıp şıp. Çok üzülüyorum. Empati, gelip buluyor beni. Savunmasız bir anda. Öylece yakalanıyorum işte. Anamı düşünüyorum. Nuri'yi düşünüyorum. O kara haberin evlerinde dağılmasını. Birer birer sakalını yolmasını Nuri'nin. Nasıl kabullenebildiğini. Nasıl aşabildiğini. Beni de hep korkutuyor diye herhalde. Bu. Yani annesizlik. O anne sözcüğünün yamalanamayacak olması. Öylece boşluğa denk olması. Sızlatması. O fayansların üstüne çöküyor Nuri. Ağlıyor. Durmadan ağlıyor. Kaçar gibi çıkıyorum oradan. Zor atıyorum odaya kendimi.

Özür dilemeye gidiyor Veysel, beş-on dakika sonra. Pişman olduğundan değil ama. Anası öldüğünden. Nuri'nin, anası öldüğünden. Bunun ayrı bir azabı yer ediniyor çünkü. Vicdanına tükürüyorum Veysel'in. İçimden. Yüzünde birkaç el iziyle dönüyor odaya Veysel. Dakikalar sonra. Nuri ve Özal vuruyorlar buna. Bu da kalıyor öyle. Saçma geliyor bu anlatı bize. Belki de bana. Öbürküler pek ses etmiyorlar. Şaşırmıyorlar da. Bir bana garip geliyor herhalde, diye düşünüyorum. Bu Veysel, kendi kendini tokatlamıştır diyorum. İçimden. Kızartmıştır yüzünü. Söylemiş gibi yapmıştır, diye düşünüyorum. Umarım yanılıyorumdur, diyorum bir yandan da. Doğru olmasın istiyorum çünkü düşündüklerimin. Çünkü kabul görülmek, daha çekici geliyor. Öyle olsun, bildikleri gibi olsun istiyorum.

Saatler ilerliyor. Gecikiyoruz. Yetişemiyoruz. Hiçbir şeye. Başta da zamana. Karanlıkta daha çekilmez oluyor odalar. Hele ki cuma akşamları. Evci izinlerine gidenleri yolculayıp duruyoruz çünkü. Gidecek yeri olanlar, gidecek yeri olmayanlarca. Sıradanlaşıyoruz. İlk cuma sonrası. Tekdüze oluyor. Tekrara biniyor her şey.

Gidecek yeri olanlar gidiyor yalnızca. Gidecek yeri olmayanlar kalıyor. Veya gidecek yeri uzak olanlar. Kalıyor. Kalıyorlar. Kalıyoruz işte. Her hafta. Her hafta içi. Her hafta sonu. Her Allah'ın günü. Orada kalıyoruz. O mahpuslukta. O koğuşta. O duvardan ibaret yurtta.

Aylar böyle sıradan geçecek sanıyorum ben. Alışamadım ya henüz, ondan. İlk ayrılığımdı annemden. Evimden. Odamdan. İlk gece nasıl uyuyamamıştım? Bunu düşünüp duruyorum. Kendimi böyle kanatıyorum. Bir şeyler şart, alışmama yeminine. Evde abimle kavga ederdik önceleri. Bunu ansıyorum. Bir oda sığmazdı bize. Şimdi burada altı kişi. Tek odayı paylaşıyoruz ya. Sırayla soluyoruz resmen. Özlüyorum. Büyümemiş olmayı. Geçen şeyleri. Gelenin arattığını. Gideni. Bir şeylerin beni şımartmasını. Öylece kalmayı. Bir şeylerin ardına sığınmamayı. Olduğum gibi olmayı.

Büyüdükçe çekilmez olmaya başlıyoruz diye, katılaşıyor kurallar. Asabileşen adamlar görünüyor etrafımızda. Durmadan yeni yüzler. Yeni disiplin modelleri. Atom karınca dediğimiz bir belletmen geliyor yurda. Sert. Kısa boylu. Tıknaz. Vitamini az diyorlar arkasından. Adı neydi, hatırlamıyorum. Unutasım varmış. Nedense siliniyormuş anılar. Bir zaman sonra. Format atmışım ben de. O günlere. O kötü yerlere.

Terlik savaşları oluyor yurt merdivenlerinde. İç içe geçen nefesler. Küfürler. İtişmeler. Edebiyat öğretmeni beliriyor kapıda. Muharrem Hoca. Soru yazıyor, soru bankalarına. Durmadan yazıyor. Ve okuyor da. Ve sigara içiyor. Odasına çekiyor bizi. Küfürlerle buyur ediyor. Giriyoruz. Titreyerek. Tedirgin. Korku dolu. Islık gibi ses çıkarıyor o. Rahat. Gergin. Kokuyu orada duyumsuyoruz. Havasız kalıyoruz. Kitaplar görüyoruz. Boy boy. Masasında bir şeyler yazıp duruyor o sıra. "Bir tutanak bu," diyor ve sırayla isimlerimizi yazıyor: Fatih, Cihan, Hakan, Onur, Habil, Seyithan, Ersin, Faik…

İmzalayın şuraları diyor. Tek tek. İmzalıyoruz. Tek tek. Titrek parmaklarımızın arasına alıyoruz kalemi. Terli avuç içlerimizle eğiyoruz. Sonra şak. Küfrederek yolluyor bizi odasından imzalardan sonra. Biz edince tutanak, o edince keyfi oluyor, şu küfür. "Adil mi bu?" diye geçiyor içimden. Sorasım geliyor. Cayıyorum. Babamı arayasım geçiyor içimden. Aylar sonra. İlk defa. Bunu da söyleyesim geliyor. Cayıyorum. Onun yerine kaşlarımı çatıyorum. "Çatma lan kaşlarını, hergele!" diyor Muharrem Hoca. Boynumu büküyorum. Daha çok geriliyorum. Sinirleniyorum. Avuç içlerimi kanatacak denli sıkıyorum ellerimi. Yumruk oluyorum. Yumruk yapıyorum. Dokunsa indireceğim yani. Patlayacağım suratına. Onun yerine tedirgince yürüyorum. Buruk bir duygu ilişiyor içime.

Etüt salonuna koşuyorum. Babamı arıyorum. Ulaşılamıyor. Bir kursakla kalakalıyorum. Ortada. Küfür yemişçe.

Hevesimi büküp aldırıyorum içimden. Odalarımıza dağılıyoruz sonra. Telaşla. Gözlerimizi sımsıkı kapatıyoruz. Artık uyusak da geçse, diyoruz. Uyuyoruz. Bundan, uyuyoruz. Geçmiyor.

Sabahına yine okul. Tekerrür. "Alamancılar gelmişler," diyor Seyithan. Şaşıp kalıyoruz. İlk gördüklerimiz bunlar. Yabancılar. "Guten morgen!" diyoruz. Karşılık veriyorlar. "Danke!" diyoruz. Gülümsüyorlar. Yabancı dillerde nasıl gülümsenirse aynen öyle, işte aynen öyle gülümsüyorlar. "Seydo, sen gitme yanlarına, korkarlar!" diyor Veysel. Gülüyor. O gülüyor diye biz de gülmeye mecburmuşuz gibi oluyoruz. Dişlek diye dalga geçiliyor Seyithan ile. O da gülüyor aslında. Ama sinirden. Keyif almadığı belli. Yüz hatları belirgin. Şişik damarları.

İkinci teneffüste koşarak sınıfa geliyor Oğuz. "Hamza'nın babası öldü," diyor. Boğazımda bir yumruk büyüyor. Önceden ekilmiş de yeni yeni yetişiyormuş gibi geliyor bana. İçimde yumruk bahçesi varmış gibi geliyor. Susuyorum. Konuşacak başka şeyler olmalı, diyorum. Bulamıyorum. Kesif bir koku dolanıyor. Havasız kalıyorum bir süre. Metalik bir tat dolanıyor ağzımda. Dilimi yokluyorum. Yerinde. Yanağımı okşuyorum. Yerinde. Ağzım, yüzüm, gözüm, kulağım. Sırasıyla dokunuyorum. Her biri kendi yerinde. Kaldım öyle bir süre. O gün, hiç bitmiyor. Sona ermiyor. Yarın olmuyor hiç. Neden böyle etkilendiğimi bilmiyorum. Nuri'nin anasında olduğu gibi oluyorum. En başa dönüyorum. Bir tesirin içine yerleşiyorum. Burası, diyorum burası artık benim yerim. Tanıdıkça ağırlaşıyormuş ölüm. Garip.

Şansa, memleketten geliyor o hafta sonu babam. Yolda telefon çekmiyor. Aramızda birkaç saatlik yol var ama köydelermiş o sıra. Öyle açıklıyor, kapalı telefonun meramını. Babam. O götürüyor beni taziyeye. Babamla taziyesine gidiyoruz Hamza'nın. Babamla Hamza'nın babasına gidiyoruz. Biraz yarım kalarak. Babama, "sen kapıda dur, görmesin!" diyorum. Duruyor. Bir araya gelmişiz gibi hissediyorum önce. Babalar ve oğullar bir araya gelecekmiş gibi. Sonra Hamza'nın babasının ayrımına varıyorum. Tam o an. İçimi çekiyorum. Bir yanma hissi dolanıyor. Karnımda ağrı. Tanıdık bir yumruk diyorum buna da. Tanıdık bir yumruk. Kal geliyor gibi. Öylece kalıyorum.

İçeri giriyorum sonra ben. Benzi soluk buluyorum Hamza'yı. Gülümsemesini yitirdiği apaçık. Belli oluyor. "Başın sağalsın," diyorum. "Başın sağ olsun," diyor. Sonra susuyoruz yine. Ben de bir şey kaybetmişim gibi hissediyorum. Bir boşluk dolanıyor göğsümde. Bildik bir sessizliği paylaşıyoruz aramızda. Keder geçiyor sanki içimizden. Uzaklara bakıyorum. Kapı dışına. Bakabileceğim en uzağa. Memleketi düşünüyorum. Oradan geliyor aklıma, babam. Dönüyorum, kapı yönünde görüyorum kafasını. "Tepesi iyice seyrelmiş," diyorum kendi kendime. Hamza'ya dönüyorum. Burnunu çeker buluyorum onu. Teselli etmeli. Teselli etmeli. Teselli etmeli. Ama nasıl? Düşünüyorum. Omzuna dokunuyorum. Kısa bir iki hıçkırıkla geçiştiriyor beni.

Gelenler oluyor. Ayağa kalkıyor. Onları karşılıyor. Bana dönüyor sonra Hamza. Burnunu çekiyor. Gözaltları mor. Damar yolunun yolunu kaybetmesi gibi gözüküyor yüzü. Garipsiyorum. "Biliyor musun?" diyor, "üvey babamdı aslında bu." Üzerimden bir yük kalkıyor sanki, öyle hissediyorum. Öz babası olsa daha çok üzülecekmişim gibi mi geliyor yoksa? Neden bilmem. Öyle oluyor bir anlığına.

"Ama…" diyor sonra Hamza, "öz babam kadar seviyordum." Sanki üzülmemi istiyor gibi gözüküyor o an. Üzül işte. Baba, babadır ne fark eder, demek ister gibi görünüyor bana. Öz babasını merak ediyorum. Yaşıyor mudur acaba? Çarpık bir ilişkide hissediyorum kendimi. Öz babasını sorasım geliyor. Üvey babasını kaybetmişken, şak diye sorması uygun olmaz diye susuyorum. "Çünkü öz babam öldükten sonra, bu babam baktı bize yıllarca," diyor Hamza, ben susmaya karar vermişken. Soru sorduğumu düşünmüş gibi, içimden geçenleri okumuş gibi. Öylece kalıyorum. Düşündüğüm şeyler adına utanıyorum bir an. Boynumu büküyorum. Pabuçlarıma bakıyorum. Burunlarını değdiriyorum pabuçlarımın. Çapraz kalıyor bacaklarım. Birkaç saniye uzuyor. Dakika oluyor. Saat oluyor. Gün oluyor. Hafta oluyor. Yıl oluyor. Uzadıkça uzuyor. Bir asır oluyor. Bir asırdır oradaymışız gibi oluyor. Garip oluyor doğrusu. Daha önce olmuş gibi olmuyor. Çok garip. Bir kuru öksürük doluyor genzime. Öylece kalakalıyorum. Yutkunsam geçecekmiş gibi geliyor. Yutkunuyorum. Yine de geçmiyor.

"Bana müsaade," diyorum. Başka diyecek bir şey kalmamış gibi geliyor çünkü. Ayağa kalkıyor bir anda Hamza. Peşinden ben de kalkıyorum. Gözlüksüz müydü Hamza, diyorum kendi kendime. Gözlerini kısıyor, bana bakıyor. Kısacık. Gözlüklü müydü yoksa? Bir anlığına duruyor zihnim. Karmaşıklaşıyorum. Karışıyorum. Ama öyle uzun geliyor ki. Sarılıyoruz. Kapıya çıkıyorum. Babamı, kaldırıma çökük buluyorum. Gömleğinin içiyle gözlüğünü siliyor. Hiçbir şey sormuyor. Hiçbir şey söylemiyorum. Sessizce yürüyoruz birkaç adım. Arada dönüp bakıyorum. Evet, tepeler seyrelmiş, diyorum. Sonra minibüsler. Sonra otobüsler. Sonra yürüyüşler. Dönüyoruz.

Okula bırakıyor yine beni babam. Sonra o bilindik ağrı: ayrılık. Keşke, diye geçiriyorum içimden. Yüzümden aşağı birkaç damla düşüyor. Ona belli etmeden siliyorum. Hızlıca. En azından yaşıyoruz diye teselli ediyorum kendimi. Keşke, bu denli hırpalanmasak, diyorum. İki babasını gömen Hamza, içime de ağır bir şey gömmüş gibi geliyor o gün. Birkaç gün etkisinden çıkamıyorum. Baba gömücü diyorum içimden, Hamza'ya. Gülünç geliyor önce. Sonra ağrıtıyor. Birkaç gün oyalıyor beni bu ağrı. Etkileniyorum. Aksıyorum. Birkaç gün, hayata karışıyorum. Birkaç gün, sürdürülüyorum. Devam ediyorum. Sonra bir telaşın arkasına tutunuyorum. Bir kamyonete asılır gibi geliyor.

Ertesi güne sarkıyoruz sonra. Geçmişi sırtlayarak. Ben uyuyorken bir anda kapıdan giriyor Onur. Aynı memleketten gelmiştik onunla da. Çipil suratımla karşılıyorum onu. Çıt etse uyanırım. Kafayı kaldırıyorum. Yüzü tanınmayacak hale gelmiş, görüyorum. Ağzı, burnu yer değişmiş. Şaşıyorum. "Ne oldu?" diyorum, kekeleyerek. "Ne ol-du oğ-lum?" diyorum. Tane tane. Rüya gibi geliyor çünkü. Bir şey demiyor, susuyor. Ağlamaya başlıyor. Bir anda. Mendil aranıyorum çevremde, bulmamı beklemeden kazağının yeniyle siliyor burnunu. Daha olayı idrak edemiyorum ben. Yeni uyandım ya. Kendime gelmeye çalışıyorum. "Ne oldu?" diyorum yeniden. İçini çekiyor. Hık, diye bir ses doluyor odaya. Hık. Tıkanmış gibi. Hık. Burun yolunu bir et tıkamış gibi. Hık. Trafikte bir şeye çarpar gibi. Hık. Yineliyorum sorumu. "Ne oldu?" diyorum. Küfrediyorum sonra. Öyle öyle geliyor biraz kendine. Konuşmaya çalışıyor. "Volkan…" diyor, susuyor.

Yine aynı lakırdı mı diye düşünüyorum. Aynı odada kalmanın ıstırabı da bu olsa gerek diyorum. Anlaşamıyorsanız, anlaşıp ayrılın diyorum. Gülünç geliyor bu. Evlilermiş gibi düşündürüyor bu cümle. Gülesim geliyor. Sırası değil, diyorum kendime. Sırası değil. Her şey gibi bunun da sırası değil.

Yataktan fırlıyorum. Bir hışımla çarpıp kapıyı, Onurların odaya giriyorum. Arkamdan geliyor Onur. Girer girmez odaya, Volkan'ı görüyorum. Cam kenarında. Koşarak tekmeliyorum Volkan'ı. Düşüyor yere. "Lan!" diyorum, devamına güzel bir tehdit gelecekmiş gibi. Öyle kalıyorum bir süre. "Lan!" diyorum. Dümbelek diyesim geliyor, gülünç olur diye vazgeçiyorum. Gavat diyesim geliyor, ağır olur diyorum. Salak diyesim geliyor, hafif kalır diyorum. "Lan oğlum!" diyorum ben de. "Lan, oğlum!" Evet, bunu diyorum tam olarak. Dolambaç yok, dolanma yok, döndürme yok. Pat diye. Lan ve oğlum.

Arkama bakıyor Volkan. Tedirgin gözlerle. Kafasını cam pervazına çarpıyor. Bir eliyle de kafasını yokluyor. Gözü halen ardımda. Şaşıp kalmış yere düştüğüne. Devrilmiş ya. Dönüyorum ardıma: Karşımda müdür muavini Zekeriya. Meğer odadaymış. Göz göze geliyoruz. Titreme başlıyor bende. Ellerimi çekiyorum Volkan'dan. Toparlanıyorum. Ayağa kalkıyorum. Onur'u gösteriyorum başımla müdür muavini Zekeriya'ya. Bakıyor. Kısacık bir an. Belki üç beş saniye. Bana dönüyor sonra. Enseme bir tokat. Okkalı bir küfür. Feleğimi şaşıyorum. Elinde yine beşerî haritanın mavi sapı. Coğrafyamı bozuyor. Tepeleme vuruyor.

"Eşkıya mısın lan sen?" diyor. Hayır anlamında sallıyorum kafamı. Sağa sola. Hayır. Aşağı yukarı. Hayır. Vuruyor. Hayır. Parmak uçlarıma. Hayır. Avucumu açtırıyor. Hayır. Şak ediyor bir şey. Kırılıp düşüyor yere plastik. Kızarıyor ellerim. Volkan, zevk alıyor gibi geliyor bana. Gıkı çıkmıyor gerçi. Çıksaydı ne derdim, diye düşünüyorum da bir şey diyemezdim herhalde. Neyse ki susuyor. Koşup onu yumruklayasım geliyor yine de. En başından anlatıyor Onur. "Böyle böyle," diyor. Ne anlattığını dinlemiyorum. Ya da duymu-

yorum, bilmiyorum. Kendini savunduğunu hatırlıyorum ama Volkan'ın. Sonrası sessizlik. Babası ilçe milli eğitimde çalışıyor o sıralar. Etkili. Tanıdık. Bilindik. Bizse başka memleketin çocukları. Yeni bir tutanak. Yine bir tutanak. İsimler. İmzalar. Tekmeler. Tokatlar. Küfürler. Sigara kokusu yine. Müdür muavini Zekeriya'dan. Hayır.

Bir telefon açıyor sonra müdür muavini Zekeriya. Müdürü arıyor. O da babamı arıyor tabii. "Yurttan atıyoruz yarına," diyor müdür muavini Zekeriya. Bana duyurmak için gür sesle diyor bunu. Babam, bunların karşılığında ne diyor, bilmiyorum. Duyamıyorum. Ama aksırıyorum. Gücüme gidiyor çünkü. Bunca ceremeden sonrası, garip bir ürküntü gibi geliyor. Kaç gece uyuyamadım burada ben, diyesim geliyor. Kaç öğle sonrası uykuya dalamadım, diyesim geliyor. Kaç gün yemek yiyemedim, diyesim geliyor. Susuyorum. Babamı arıyorum, odama gider gitmez. Açmıyor. Bir kere daha arıyorum, cevaplamıyor.

"Eşyalarını topla, direkt memlekete gel!" diye bir mesaj geliyor telefona. Gecenin ilerleyen saatlerinde. Bakıyorum: babam. Konuşacak şeyleri yitiriyoruz, o gün. O gece yine uyuyamıyorum tabii ben. İlk akşamda olduğu gibi oluyor. Garipsiyorum.

Ertesi sabah valizimle beliriyorum kapıda. Tek tek vedalaşıyorum bizimkilerle. Kapıda beliriyor müdür muavini Zekeriya. Kollarını kavuşturmuş göğsünde. Kralı benim buranın, pozu takınıyor. Gülünç geliyor. Evet, kazandın ama beni kaybettin diyesim geliyor. Bir küfredesim geliyor. Bir şeyler yapasım geliyor. Sessiz kalmak yerine bir şeyler yapayım istiyorum. Bir an istiyorum bunu. Ama duruyorum. Öylece duruyorum. Dönüyorum. Camda müdür Necmi. Kavisli dudaklarıyla. Yine beliren bir tükürük. "Haytalık yapmasa iyi çocuk," deyip duruyordu babama. Kazandı aklınca. Bu savaşın galibi bir de o, güya. Bakıyorum. Zafer edalı. Suratını çiziktiresim geliyor o an. Derin nefes alıyorum. Kahvaltı öncesi bitsin bu iş diyorum kendime. Olayın üstü kapalı. Kimse neden olduğunu bilmeyecek demişti dün gece müdür muavini Zekeriya. Sabahına ansıyorum. Susarak ayrılmak istiyorum oradan. Gitmek. Uzaklara. Gitmek istiyorum. Otoriteler sarsılmıyor, sarsıyor diyorum içimden. Hacı Hoca'nın izlettiği iki film beliriyor göz önümde: *Koro* ve *Ölü Ozanlar Derneği*. Hotto'nun bahçesini düşünüyorum sonra. Okulun hemen ardında, defalarca kez gittiğimiz yer. Ne güzelmiş bahçe, ne güzelmiş yaşamak!

Birkaç adımda kapıda buluyorum kendimi. Sonra merdivenleri iniyorum birer ikişer. İndikçe ağırlaşıyorum. Valizim ağırlaşıyor. İçim ağırlaşıyor. Zihnim ağırlaşıyor. Katı bir şeye dönüşüyorum gibi geliyor. Birer ikişer iniyorum. Son adımı atmak öyle güç geliyor ki o an. Biri beni itsin istiyorum. Biri beni şu birkaç santimlik yükseklikten itsin istiyorum. Biri beni şu son adımı atmaktan kurtarsın ve beni itsin istiyorum. Bakıyorum, kimse yok. Dönüyorum, kimse yok. Önce valizi bırakıyorum yere. Sonra kendimi. Peş peşe.

Bir ses duyuyorum o an. Dönüyorum. Hop! Faik çıkıyor cama. "O yapmadı bir şey, ben çaldım parayı," diyor. Tüm başlar ona dönüyor. Şaşkınlık yüzlerimizde. Hırsızlıktan dolayı atıldığımı sanıyor meğer. Susturmaya vakit olmuyor onu. Kapıdan Faik'e bakıyor müdür muavini Zekeriya. Ellerimi yumruk yapıp gevşetiyorum. Ellerimin arkasıyla "git!" diyorum Faik'e. "Gir içeri!" diyorum, ellerimle. İteler gibi yapıyorum. Süpürür gibi yapıyorum. Havada süzülür gibi yapıyorum. Sussun istiyorum. Bilinmesin istiyorum. Pot kırdığını anlamıyor halen Faik. Ya da anlamazdan geliyor. Ağlıyor bir yandan. Bir yandan da o çalmadı demeye devam ediyor. Beni kastederek. Belki de böyle olması şarttı, diyorum kendime. Böyle gitmesi, beni hırsız düşündürtecekti. Herkese. İyi oldu, diyorum.

Arkamı dönüyorum. Her şeyi orada bırakacağımı sanarak. Birer ikişer uzaklaşıyorum. Pansiyonun köşeye gelince tık ediyor bir şey. Arkamı dönüyorum. Hop! Bir terlik teki. Kafamı kaldırıyorum. Bizimkiler. Camlarda. Sıra sıra. Ellerinde terlikler. Birer birer fırlatıyorlar dışarı. Gülümsüyorum. Bizim katın camları açık sonuna kadar. Pijamalı oğlanlar dizilmişler. Sıra sıra. Ellerinde terlikler. Kahverengi. Siyah. Beyaz. Kırmızı. Rengarenk oğlanlar. Rengarenk terlikler.

El sallıyorum. Dibime dibime düşüyor terlikler. Birer birer. Göz kenarımda bir ıslaklık yine. Bu defa tutmuyorum. Ağlıyorum. Hüngür hüngür ağlıyorum. Yurdun bahçesinde terlikler. Çevremi sarmışlar. Ağlıyorum. Terliklerin ortasından ağlayarak geçiyorum. Sırtımı camlara verdim. Görmesinler istiyorum. Yürüyorum. Bir adım. Ağlıyorum. Terlikler çarpıyor içime. Yürüyorum. Bir adım. Ağlıyorum. Terlikler çarpıyor zihnime. Yürüyorum. Bir adım. Ağlıyorum.

Yürüyorum. Ama yarım. Ama tam. Bir şekilde geçiyor işte an. Dünya küçülüyor. İçine sığamazmışım gibi geliyor. Çevremde motorların sesi. Camdan bakındığım bir yer. Yeşil araziler. Dağlar. Beyaz yakalı öğrenciler. Mavi önlüklüler. Liseliler. Karmaşık duygularla kalakalıyorum. Bir terlik gelip kafama çarpar gibi oluyor. Onu hissediyorum. Kesif koku. Metalik tat. Her şey aynı. Aksıyorum. Acıyorum. Kendime.

Bir rüzgâr geçiyor oradan. Tam o sıra. Bir adam yere tükürüyor. Kadının teki başındaki yazmayı düzeltiyor. Esintiler birer ikişer tırmanıyor. Kulak ardımda bir sızı. Kesik bir koku dolanıyor içime. Metalik bir tat sonra. Tüm bunlara karşılık, baş sallıyorum ben. Sadece baş sallıyorum. Bir şey desem eksik kalacakmış gibi hissediyorum çünkü. Keşke hava kararsa ya da yağmur yağsa, diyorum. Berrak bir güneş tokatlıyor yüzümü. Göz kenarlarımda bir ıslaklık başlıyor. Tanıdık geliyor ilk birkaç damla. Elim istemsizce suratıma gidiyor. Sesi, giderek uzaklaşıyor bir motorun. Bembeyaz bir karanlık olabilir mi, diyorum kendi kendime. Uzayan bir yol olabilir mi? Böyle bir şey olabilir mi?

Bir yandan, bir mucizenin gelip de hayatımın orta yerine yerleşmesini, bir diğer yandan da hayatımdaki hiçbir şeyin değişmemesini istiyorum o an. Ne istediğini bilmeyenlerin istediklerinden birini istiyorum yani. Ne olsun bilmiyorum. Ne olmasın biliyorum. Bir şeyler hem olsun hem olmasın istiyorum. Rüzgâr sürüyor. İç ağrılığım sürüyor. Çığlıklarım sürüyor. Acım, ağrım sürüyor. Herkes gibi yürüyorum sonra. Herkes gibi karışıyorum caddelere. Kalabalık sarıyor beni. Unutur gibi oluyorum. Bir şeyleri unutuyorum gibi oluyor. Gerçekleri göz ardı ediyorum.

Koşuyorum. Birkaç adımdan sonra. Arkama bakmayarak. Bir ismi var diyorum. Bu hayatın. Bu dünyanın. Bu yaşamın. Bu yoksunluğun. Bu ufaklığın. Bir ismi var, biliyorum. Çünkü dünya, diyorum ben. Tüm bu kargaşanın ismine. Çünkü dünya. Ötesi berisi yok, nedense. Çünkü bu kadarı. Çünkü olanı. Çünkü yapılanı. Çünkü yazgısı. Çünkü anı. Çünkü kahrı. Çünkü yatacak yeri olmayanların da yattığı bir yer var, diyorum. Aklımda yeni bir mezar açılıyor. İçine düşüyorum. Zihnim bulanıyor. Kararıyorum. Bunaltı sürüyor. Koyu bir gri bulaşıyor. Göz perdem çekiliyor. Her şey iç içe. Kapkara. Karmaşık. İşte bu kadar. İşte bu kadar diyorum. Ki burası dünya diyorum. Ki burası çünkü. Ki burası: Çünkü dünya.

Birbirimizin ayaklarına dolanarak sürdürüp duracağız yaşamı. Nerede olacak diğerleri?

Merak ediyorum, evet. Çünkü dünya...

Melankolik 80'ler

Uğur Ünen

Terk edilmiş sinemanın önünden geçerlerken geçmişi hatırladı. Eskiden bu sinemaya sık gelirdi. Unutamadığı birçok filmi burada izlemişti. Film izlerken arada patlamış mısır ve içeceğe parası yetiyorsa ondan mutlusu yoktu. Hatırladığı bir anı daha vardı. Sinemaya her geldiğinde elinde patlamış mısır ve içeceğiyle arka koltuklardan birinde hep aynı kişi olurdu. Sanki her seansa bileti vardı. Yoksa bu kadar çok denk gelmek mümkün müydü? Kim bilir şimdi ne yapıyordu? Acaba yaşıyor muydu? Herhâlde koca dünyada onu şu an umursayan tek kişi olarak içi bu terk edilmiş sinemanın uyandırdığı hislerle dalgalandı. Herkes bir gün o sinema gibi olacaktı. Kimler orada ağlayıp güldü, sevip korktu, ilk sevgilisini orada buldu ve orada ayrıldı. Hayatlarına anlam katan filmleri izleyip gittiler. Zaman geçti. 80'ler bitti. Sinema kapandı. Geride boş koltuklar, tozlu sahne ve gözyaşları gibi dökülmüş duvarlar kalmıştı. Yakında yıkılacaktı. Böylece tüm anılar da geçmişin hatırlanmayan bir köşesine gömülecekti. Bir insanın ölümü de böyle hissettiriyor olmalıydı. Eskiden gişede duran asık suratlı yaşlı biletçi burada olsaydı, belki cevap verirdi.

Gözlerinin önünden anılar geçmekten vazgeçmemiş olsa da arkadaşıyla birlikte yürümeyi sürdürdü.

"Yarın bir filme gidelim mi?" diye sordu arkadaşı. Rüya ağlarından sıyrılarak uyanıvermişçesine irkildi. Ardından arkadaşına dönüp "Hı! Hangi film?" dedi.

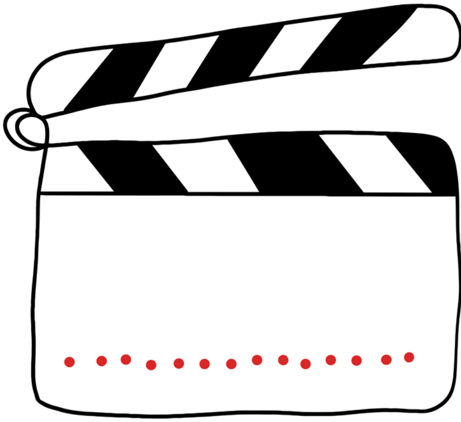
"Afişini beğendiğimiz herhangi bir film olabilir."

"Hangi sinema? Artık sinema mı kaldı! Sadece AVM'ler içinde hapsolmuş bölgeler."

"Devir değişti. Böyle de güzel."

"Bence değil. O hissi vermiyor ama olur, gidelim."

Deniz kıyısına doğru ilerlediler. Gökyüzünde dolunay vardı. Denize yakamoz vurmuş, dalgalar ışıklarla dans ederek parlıyordu. Sevgililer el ele yürüyor, yaşlılar oturmuş dalgaları dinliyor, çocuklar kumların üzerinde gülüşerek koşturuyorlardı. Romantik dram konulu bir filmden sahne gibiydi. Bu an, işte bu da anı olmak üzereydi. Neden bu kadar melankolik hissediyordu? Bunun tek nedeni 80'ler çocuğu olmasından kaynaklanıyor olamazdı. Büyük ihtimalle sinema onu bu ruh hâline büründürmüştü. Ne garip! Sinema, artık filmler oynatmıyor olsa dahi onu hislendirebiliyordu.

"Bir şeyler içelim mi?"

"Sert bir kahve olabilir."

"Bence de."

"Şurada bir kafe var. Oraya gidebiliriz."

Kahve için otururlarken gözü tek başına oturan birine ilişti. İnanamıyordu. Sinemada hep denk geldiği o kişi. Biraz kilo almış, yüzünde kırışıklıklar geçen zamana vurgu yapmış olsa da işte oydu. Elinde sıcaktan tüten fincanı tutmuş, dalgaları dinliyordu. Gözleri, üzerine ışık gölgeleri vuran denize dönüktü. Şimdi kalkıp yanına gitse ne konuşacaktı? Tanışmıyorlardı bile. Üstelik o dönemin ruhu kaybolmuştu. Herkes değişmişti. Döneme adaptasyon için dönüşüm kurbanlarının bildiği gerçek 80'lerin ve hatta 90'ların dünyasının artık var olmadığıydı. O zamanlardan beri dünya ne kadar hızlı değişmiş, sanki yüz yıl geçmiş, insanların hayata bakışı tamamen farklılaşmıştı. Dolayısıyla melankolik olmak ve hissen arafta kalmak kaçınılmazdı. 80'leri ve 90'ları görmüş insanlar bunun en güzel örneğini teşkil ediyordu. Kimisi melankolik hayalperestlere, kimisi meraklı gezginlere, kimisi yabancılaşmış yalnızlara, kimisi ise değişen yaşama hâlâ uyum sağlamaya çabalayan acemi dansçılara benzemişti. O dönemleri görmüş insanlar maalesef bu dönemin gençleriyle güçlü bir köprü kurabilmiş değildi. Köprüyü yıkan en güçlü silah ise interneti olan bir akıllı telefondu. Pek çok insan artık filmleri bile telefondan, üstelik sıkıldığı kısımları- ki bu dönemin insanının çok sıkılgan olduğunu aklımıza getirirsek- ilerleterek izler olmuştu.

"Daldın yine. Kahven geldi. Burada mısın?"

"Zaman ne çabuk geçiyor, her şey ne kadar hızlı değişiyor, değil mi?"

"Klişe! Bitmiyor şu melankolin. Boş ver, yaşa geç ya!"

"Haklısın. Yaşa, geç ve yenisi gelsin."

"Hiç komik değil, yine de gülmemi istersen yalandan sırıtabilirim."

Gülümsedi ve koyu kahvesini yudumladı. Tekrar o kişiye doğru baktı. Orada değildi. Gitmişti. Belki de hiç orada olmamıştı. Bilemiyordu.

"Eskiden çok saftık. Bir şey bilmezdik. Her şeye ulaşmak zordu."

"Eskiden, eskiden… Off, yetti! İyi ki geride kaldı o günler. Her dönemin güzelliği ayrı. Bugün çok hüzün yüklüsün. Bunları boş ver de bu yaz ne yapıyoruz? Sen onu söyle."

"Bir tura katılabiliriz. Para biriktirmeliyim."

"Hmm, olabilir. Benim de biriktirmem gerek."

"Kalkalım mı?"

"Ee, daha yeni oturduk. Bir kahveye 90 lira vermişim. Biraz daha oturalım bence."

"İyi öyleyse."

Sessizleşince tekrar aynı hisse yakalandı. Boşluk içinde yüzen bir naylon poşetin içinden düşme hissi. Filmlerin eski hissi vermemesi üzüntüsüne benzer bir ruh hâliyle artık gülümsemeler, sevmeler ve hayallerin bile değersiz ve hafif olduğunu düşündü. Bu yetmezmiş gibi bir de kimse bu hafifliğin farkında değil diye içerledi. Uykulu, günü kurtaran, sahte ve tüketen bir hâlde geçip gidiyorlardı hayatın aynası kırık yansımasından. Sinemada gösterime girmemiş filmler gibi.

Eşik

Ahmet Fenar

Kapıya vurdu Hazel. Üç kez.

On bir yaşındaydı ve ilk kez şehre geliyordu. Annesinin elini bırakırsa yok olup gideceğini düşündüğünden sıkı sıkı yapışmıştı kadının sert ellerine. Bir taraftan da durmadan sağa sola bakıyordu. Ne yüksek binalar, diye geçiriyordu içinden. Kimi zaman soruyordu da annesine. Annesi elini sertçe çekmese arkasına bakmaktan yürüyemeyecekti belki de Hazel. On bir yaşındaydı ve daha önce hiç şehir görmemişti çünkü.

"Ana!" dedi bir ara. Daha yolumuz var mı? Cevap vermedi kadın. "Ana diyom be, daha yolumuz var mı?" "Var," dedi bu kez annesi. "Ana deme, demedim mi ben sana kız? Anne desene güzelce," diye de ekledi. Öyle öğrenmişti kadın. Öyle söylesin istiyordu kızı da. Ne vardı da doğdun diye içinden geçiriverdi bir an. Sevmediğinden değil. Evlat sevilmez mi hiç? Dokuz ay karnında boşa mı taşıdı onu? Sevmediğinden değil ama bahtsız olacağını düşündüğünden. Kendi gibi olur diye korktuğundan. Bir yaramaza gönül düşürüp peşinde takılacağı korkusundan. Yok dedi sonra. O benim gibi olmasın diye kalkıp gelmedim mi ben gerisin geri? Okuyacak o. Büyük insan olacak. Kimseye eğilip bükülmeyecek. Kurtaracak kendini. Belki annesini de. Olacak ya nasıl olacak? Neyle olacak? Nasıl okuyacak? Zengin çocuğu mu ki okusun? Büyük insan olsun. Olsun, dedi sonra. Hep zenginler mi okuyor memlekette? Elbet bize de bir kapı açmıştır boğazımızı delen.

"Ana yoruldum," dedi Hazel. On bir yaşındaydı ve ilk kez bu kadar uzun yürüyordu. Üşümüştü biraz. Karnı da acıkmıştı. "Gel şuraya oturalım," dedi kadın. "Daha yolumuz var." Bir avizecinin önüne oturuverdiler. Büyük, geniş camın önüne. Hazel önce uzun uzun içeri baktı. Işıklar, avizeler, lambalar gözünü almıştı kızın. Hiç böylesini görmemişti. Daldığı yerden karnının gurultusuyla çıktı. "Ana acıktım," dedi bu kez.

"Anne desene kızım. Kaç defa söyledim."

"Köyde herkes ana diyor. Anne dedim diye kaç kez alay ettiler benimle."

"Ne yapacaksın sen herkesi? Alay eden kendiyle etsin. Onlar gibi olma diye kaçıp gelmedik mi buraya? Anne de artık. Bak İstanbul'a geldik."

"Keşke gelmeseydik."

"Gelmeseydik de sürünseydik değil mi o herifin yanında?

"Acıktım ben."

Lafı değiştirdi Hazel. O da bıkmıştı babasından ama şimdi korkuyordu. Ya kaybolurlarsa, ya yolda başlarına bir iş gelirse? Babası dövse de sövse de evdeydiler. Yerleri yurtları belliydi. "Gel," dedi annesi bu kez. Tuttu çocuğun elinden. Biraz daha yürüdüler. İlerdeki simitçiden iki simit aldı kadın. Bir tane de ayran.

"Bir bank bulup oturalım."

"Bank ne?"

"İşte, şu oturak."

Adamın biri oturuyordu. Onların oturacağını anlayınca köşeye doğru kaydı adam. Biraz çekinerek oturdular. Simitleri çıkardı kadın, ayranı da açtı. Adam kalkıp gitti.

Hazel'i doğurduğunda on altısındaydı Seyran. On beşinde anasını, babasını, kardeşlerini bırakıp kocasının peşinden o dağ köyüne gitmişti. Babası göçü sarıp dört çocuğuyla İstanbul'a geldiğinde Seyran yoktu daha. Burada doğmuştu. On beşine kadar burada yaşamıştı. Giderken en çok Mihrican'dan, en küçük kardeşinden ayrı kalacağına üzülmüştü o zaman. Şimdi onu da görür müydü?

"Yavaş ye kızım boğulacaksın."

"Açım diyom ana."

"Olsun hızlı yiyince çabuk doymaz ki insan. Midene oturuverir hamur. Hem ayranla simidi de dengele."

"Nasıl dengeleyeyim?"

"Ayranı simide yetiştir. İkisi aynı anda bitsin. Paramız kıt. Öyle her lokmaya bir yudum içersen yetişmez."

"Paramız yoktu da ne diye geldik? Ya dedem de eve almazsa bizi? Hiç olmazsa evimizdeydik. Ne vardı da kaçtın babamdan?"

Neden kaçtığını ikisi de biliyordu. Dövüyordu babası. Eve gelmiyordu. Sokağa çıkarmıyordu onları. Okula bile yollamıyordu Hazel'i. Aç koyuyordu üçünü de. Uzağa baktı kadın. Yola çıkmaya karar verdiği andan beri kafasını kurcalayan soruyu şimdi kızı soruyordu ona. Ya babası eve almazsa? O zaman ne yaparlardı? Almaz mıydı ki? İnsan evladını almaz mı eve? İyi de sen kaçtın baba evinden. Hem de kim için? Ne bilecektin adamın evli olduğunu? Ne bilecektin elin imansızının ikinci karısını olacağını. Hem de imam nikâhlı.

"Sana diyom ana! Almazsa dedem eve?"

Sinirlendi Seyran. Korkudan, düşünceden, yılgınlıktan öfkelendi bir an.

"Bir daha ana dersen koparırım dilini. Bin kere dedim sana. Ana mı kaldı canım? Allah Allah."

Sonra pişman oldu. Sarıldı Hazel'e. Kızın ne suçu vardı? O mu istemişti dünyaya gelmeyi? İnsan böyle bir adamın kızı olacağını bilse doğar mıydı hiç?

"Alır. Almazsa da buluruz bir yolunu. Aç mezarı mı var? Korkma sen, aç koymam seni. Aç da koymam açıkta da koymam."

"Bir tane ayran alıyon ama. Hani çok güzel yemekler yiyecektik İstanbul'a geldiğimizde? Hani büyük şehirdi burası, çok güzel yemekleri vardı? Simit de simit. Üç gündür başka şey yediğimiz yok."

"O da olacak kızım. Meraklanma sen. Oradan kurtulduk ya gerisi gelecek. Seni en güzel yerlere götüreceğim. Lokantalara, lunaparklara... Hepsi olacak gör bak."

"Gerçek mi diyon?"

"Gerçek ya. Hepsi gerçek."

"Ana be keşke öbür anamı da alsaydık yanımıza. Ona da yazık değil mi?"

Kumasından anam diye bahsetmesine hiç kızmazdı Seyran. Çok iyiliğini görmüştü Şehriban'ın. Abla, demişti Seyran ona. Bir adamın iki karısı gibi değil, iki kardeş gibiydiler. Önceleri kıskanmıştı Şehriban. Somurtmuştu birkaç zaman. Sonra sonra alıştılar birbirlerine. Şehriban'ın çocuğu olmamıştı. Seyran'ın kızı olunca sevinmişti ikisi de. Oysa en çok da bundan sebep döverdi onları kocası olacak adam. Bir keresinde Seyran'a vurduğunu görünce eline yapışmıştı adamın. Dayağı o yemişti bu kez. Seyran gebeyken, kendinden kısar ona yedirirdi Şehriban. Hazel ana karnındayken Seyran'a yüklenmesin diye az mı kendi yatağına çekmişti hiç istemediği hâlde kocası olacak herifi? Üç gün önce, sabahın köründe, erkenden yola çıkacakları vakit yine Şehriban'ın yanındaydı kocası. Tüy gibi kalktı herifin yanından Şehriban. Seyran'ın odasına girdiğinde hazırdı ana kız. Kadın, kızın elini tutmuştu. Gideceklerdi. En azından onlar kurtaracaktı kendilerini. Sarıldı iki kadın. İncecik yaşlar döküldü gözlerinden ikisinin de. Elini göğsüne soktu Şehriban. Çıkarttığı iki küçük altını verdi Seyran'a.

"Keşke daha olsaydı."

"Almam." dedi Seyran. "Bunca iyiliğini gördüm. Anam gibiydin, bacım gibiydin. Bir de bunları almam."

"İyi ya işte anan gibiysem, bacın gibiysem alacaksın. Aramızda ekmek, tuz hakkı vardır. Şimdi size lazımdır. Almazsan dinim hakkı için bir daha bakmam yüzüne. Hakkımı helal etmem sana."

Sonra eğilip öptü Hazel'i.

"Ananı üzme kuzum. Kınalı kuzum. Hazel'im. Sen benim de kızım oldun. Beni de unutma, e mi?"

"Üzmem," dedi Hazel. Yarı uyanık gözlerle. Şehriban, Hazel'in gün batımı saçlarına son bir öpücük bıraktı. Sabah alacasında tahta kapıyı gıcırdatmadan açtılar. Her zaman gıcır gıcır öten kapı susuvermişti o sabah.

"Alırız kızım. Hele dedene gidelim, bir yerleşelim. Düzenimizi kuralım. Sonra Şehriban ananı da alırız yanımıza.

"Alır mıyız kız ana? Şehriban Anamı da alır mıyız yanımıza? Hem o bize yemek yapar sen çalışırken. Vallah üç günde çok özledim yemeklerini."

Seyran güldü. Sarıldı kızına.

"Yemek de yemek. Kız sen bu kadar pisboğaz mıydın? Haydi, toparlan da gidelim. Kırıntıları dökme yere. Günah."

"Hiç döker miyim? Pisboğazlık değil ana, açım. İyice bir doysam..."

Hazel, işaret parmağını yaladı önce. Kâğıda dökülen bütün susamları yaladığı parmağıyla topladı, attı ağzına. Güldüler, Hazel yola çıktığından beridir ilk kez gülüyordu. Sonra yürüdüler.

Kapıya vurdu Hazel. Üç kez.

On bir yaşındaydı ve ilk kez dedesinin evine geliyordu. Açıldı kapı. Teyzesini ilk kez görüyordu Hazel. Annesinin defalarca anlattığı, güzeller güzeli teyzesini. Mihrican'ı. Mihrican da önce onu gördü. Sonra ablasını. Dondu kaldı kadın. Taştan ses gelir, ondan gelmezdi. Demek gelmişti ablası. Demek dönmüştü. Sonra canlanıverdi birden. Kendine geldi. Ablam diyebildi titrek dudaklarla. Bakıştılar. Gözleri doldu iki kadının da. Sarıldılar. Doya doya kokladı iki kardeş birbirini. Kokularını içlerine çektiler. Ağlaştılar. İçli içli. Sesleri duydu içerdeki yaşlı kadın. Anneleri. Duyar duymaz, içerden bir telaşla geldi. Yığılıp kalacaktı oracığa. Kızını görmüştü. Küçük kız da Hazel olmalıydı. Bir feryat koptu kadından. "Seyran'ım!" Başörtüsünü çekti aldı başından. Saçları bembeyaz olmuştu. Göğsüne vurdu birkaç kez. Ağlamaya başladı sonra. Bir ağıt gibi. Yıllardır birikmiş hasret dökülüverdi ağzından, gözlerinden, ciğerlerinden. Seyran dedikçe yer titriyordu sanki en derinden. Kucaklaştılar ana kız. Seyran yıllar sonra ilk kez kederden, acıdan değil de sevincinden ağlıyordu. Hazel şaşkınlıkla bakıyordu ağlaşan üç kadına. Annesine, teyzesine, nenesine. Ne çok benziyordu annesi ile teyzesi. Unutulmuş gibi hissetti Hazel. O an yanına çöküverdi yaşlı kadın. Sarıldı. Seyran'a akıttığı gözyaşlarını torununun yüzüne gözüne bulaştırdı her öpüşünde. Kokladı kızı ta içine içine çekerek. Hazel'im diyerek.

Öylece kaldılar Seyran'la Hazel. Kapının dışında. Eşikte. Ne annesi ne de Mihrican içeri girin diyemedi onlara. Gecekondunun demir, mavi kapısının eşiği bir sınırdı şimdi aralarında. Bir ırmaktı azgın. Bir dağdı yüksek. Bir denizdi uçsuz. Araftaydı Seyran'la Hazel. Gir kızım, diyemiyordu annesi. Abla gel, diyemiyordu Mihrican. Adam içerdeydi çünkü. Babası Seyran'ın, Hazel'in hiç görmediği dedesi. Telaşlanmadı adam onca çığlığa, hıçkırığa rağmen. Sağına baktı, soluna baktı. Kumandayı buldu. Televizyonu kapattı. Kalktı oturduğu divanın üstünden. Ağır adımlarla yürüdü kapıya doğru. Şimdi dünya ikiye ayrılıyordu bu evde. Eşiğin içindekiler, eşiğin dışındakiler. Adamın öksürük sesi duyuldu. Nefesi kesilecek gibi oldu on iki yıl evvel bu evi bırakıp giden kızının. Adam yaklaştıkça küçücük yüreği çırpınmaya başladı Hazel'in. Adam kapıya gelince eşiğin içindekiler kenara çekildi ağlayarak. Durdu babası. Göz göze geldiler Seyran'la. Ya def olun gidin derse? Ya senin gibi kızım yoktur, sözümü ezip gittiğinde Seyran ölmüştür derse? Seneler evvel kendi kardeşiyle küsüp bir daha hiç barışmayan babası değil miydi sanki? Öz babasının bir sözüne kızıp ölüm haberi gelene dek yüzünü görmeyen o değil miydi? Kincidir babası. Seyran'la Hazel'i de almazsa şimdi? Asıl inciten bu olmazdı Seyran'ı. Aç mezarı yoktu ya. Bulurdu başını sokacak yer. Hazel'i muhtaç etmezdi ele güne. İş o değildi ama. Ana, baba hasreti; bacı, kardeş hasreti yakıyordu yüreğini bunca zamandır. Elini uzatsa babası, bir öpse o eli Seyran. Bir sarılsa boynuna babasının. Nasıl da yaşlanmış adam. Çökmüş. Ama gözleri aynı. Öyle kara, öyle yakıcı, öyle kederli. Bir eli annesinin elindeydi Hazel'in. Dedesine bakıyordu. İçeri almazsa bizi, diye geçiyordu içinden kızın. Simit mi yeriz yine? Ya nerede yatarız? Kime gideriz ki?

Bir şey demedi adam. Başını eğdi Seyran önce, sonra kaldırdı yerden. Babasının gözlerine bakmaya çalıştı. Kara gözleri çiğ düşmüş yaprak gibiydi adamın. Islak. Hazel'in elinin titrediğini fark etti kadın. Elini sıktı iyice kızının. Babasının suskunluğu deldi geçti içini. Gel demedi babası, gir demedi. Açmadı ağzını. Annesi ağlıyordu, Mihrican da. Hazel'le bakıştılar bu kez. Kızının saçını öptü kadın. İyice kendine çekti. Yerdeki çantayı aldı. "Haydi," dedi kızına. Döndüler. Arkalarını döner dönmez, "Seyran'ım…" dedi bir ses. "Seyran'ım. Gözümün aydınlığı." Titriyordu adamın sesi. On bir yaşındaydı Hazel ve ilk kez giriyordu annesinin doğduğu eve. Dedesinin evine.

Öykü Gazetesi

Aylık öykü gazetesi
1. Yıl, 4. Sayı
Ocak 2024

Herkesin Her Şeyi

İlay Bilgili

Olmaz dediğimiz her şey göz açmamıza bile izin vermeyen doğanın kendi ahenginde olup durdu. Oysa herkesin her şeyi vardı. Tanrı bize acısın.

Koca koca binaları birkaç saniye içinde tepemize yıkan yaklaşık iki hafta önceki korkunç depremin ardından, şimdi de sel derme çatma çadırlarımızı alıp götürdü. Bana sorarsanız annem delirdi. Yıllardır bizim bile kullanmamıza izin vermediği çeyizinden kalma birkaç çarşaf ve nevresimi enkazdan çıkarabildiğine çok sevinmişti ama sel annemin bu sevinci karşısında kılını bile kıpırdatmadı. Kendimi bildim bileli her bahar havalandırdığı çarşaflardaki o renk renk çiçek desenleri, beyaz nevresim takımındaki mor kanaviçe menekşeler şiddetle akan bulanık suyun içinde salınarak öyle güzel gidiyordu ki insan üzerine binip gitmek istese kim ne diyebilirdi? İçimden bu görüntüyü saatlerce izleyebilirim diyordum ama elbette bunu anneme söylemedim.

Elimizden daha neler kayabilir, umurumda değildi artık. Hayır, aslında bu tam olarak doğru değil.

Komşumuz Nermin teyze, depremden sekiz saat sonra bizi enkazdan çıkardığında yalınayaktık. Ablamın üzerinde, yeni olgunlaşmış memelerini cömertçe ortaya seren ipli bir pijama üstü ve kısacık bir şort vardı. Neyse ki mükemmelliği anlatılamayacak kadar güzel bir Eylül başı sabahıydı. Babam, ablamı sokakta bu kıyafetle başka bir zaman görse onu döve döve öldürürdü ama kan sızan başından ve gözlerindeki dehşetten de anlayabiliyordum ki, ablamın babama göre bir orospuya benzemesi o an babam için hiç mi hiç önemli değildi. Babamın kafasına yatağın yanı başında duran dolabının üzerindeki sobanın borusu düşmüştü.

Annem, "Dolabın üzerinde soba borusunun ne işi var? Bıktım bu evden," diye az yakınmamıştı vaktinde ama o gün bu mevzuyu hiç açmadı. Ablam, babama pek acımış görünmüyordu.

Annem, çarşaf ve nevresimlerinin kaybına, evin kendisine üzüldüğünden daha çok üzülmüş olabilir. Nermin teyzeyi zaten pek sevmezdik. Ben Nermin'den çok kendini beğenmiş kızını sevmezdim. Evin çoğunluğu Nermin teyzeyi sevmediği için ben de sele kapılan çarşaflar gibi bu duyguya kapıldım. Yoksa kadına karşı bir şey hissettiğim de yoktu. Nermin teyzenin kocası Ahmet amca hâlâ enkaz altındaydı. Biz ailece kurtulduktan sonra hep birlikte epey uğraşsak da adama bir türlü ulaşamadık. Bir kez olsun sesini bile duymadık hatta.

Zaten Nermin teyze, Ahmet amcayı arama kurtarma çalışmalarımıza da pek katılmadı. Tanrı affetsin. Tanrı dememe annem kızıyor, gavur muymuşum ben, tanrı ne demekmiş. Şu an bu önemli bir konu değil, zaten tanrının iki haftadır buralara uğramadığı ve uzunca bir süre de uğramayacağı belli.

Benim memelerimin çıkmasına daha çok varmış, ablam öyle demişti bir keresinde. Kendisi benim yaşımdayken çoktan genç kız olmuş, bense sıska, tahta göğüslü bir şeymişim. *Babamların tarafına çekmişsin sen*, der. Babamların tarafı kısa boylu, çirkince, kadınları tıknaz, üzerine biraz da aptaldır. Babam yokken annem ve ablamın konuşmalarından biliyorum.

Baba tarafına benzemem ilk kez depremde işe yaradı. Annem ve ablam enkazdan çıkıp ilk şoku atlattıktan sonra üstlerini başlarını örtecek bir şeyler aradılar. Annem sağa sola koştururken üzerindeki rengi solmuş eski tişörtün altındaki pörsümüş, sarkmış memeleri jöle gibi sağa sola sallanıyordu. Yaşlanınca memelerim böyle olacaksa baba tarafına benzemek çok daha iyi. Ona aniden bir şey olabileceğini, evde bunca güzel pijaması varken bu eski şeylerle yatmaması gerektiğini, hatta şu nevresimleri artık kullansak iyi olacağını, yaşlandığını defalarca söyledim oysa… Belki henüz on iki yaşında olduğumdan ya da baba tarafına benzediğimden bilmiyorum, annem beni hiç dinlemedi. Nermin teyzenin kızıyla aynı yaştayız, onun memeleri de çoktan çıktı fakat şimdi memesi çıkmış her kadın bu çıplak ve apaçık yaz gününde orasını burasını örtmeye çabalarken benim hiç böyle bir derdim yoktu. Aklımda sadece yeni alınan yazlık terliklerim vardı. Çıplak ayaklarıma baktım, şimdi terliklerim ayağımda olsa üzerimdeki mavi pijama takımımla da ne uyumlu olacaktı.

Oradan buradan bulduğumuz poşetler, sıcağı yemiş betonu kazarak çıkardığımız naylonlar, örtüler, Nermin teyzenin demliği, bizim çaydanlığın altı derken gerçek bir çadıra benzemeyen yeni yuvalarımızda bir şekilde yaşamaya devam ediyorduk. Annem ve ablam işimize yarayacak bir şeylere denk geliriz belki diye molozları karıştırırken bulmuşlardı annemin nevresimlerini… Annem, onları yine çadırın en güzel, en el değmez köşesine yeni gelin çeyizi gibi kaldırdı. İlk kez kızmadım ona, annemin umudu beni mutlu bile etmişti. Çünkü yeniden bir evimiz olacaktı, Tanrı bilir ne zaman ama annem buna apaçık inanıyordu. Yakında memelerim bile çıkabilir hatta.

Babam iyiydi, önceleri hafızasını kaybettiğini düşünmüştüm ama babamdaki sakinliğin sebebi bu değilmiş. Meğer kafasına soba borusu düştükten sonra daha inançlı birisi olmuş. Bizimle pek ilgilenmiyor, sadece dua ediyordu tüm gün. Ona Tanrı'nın bu ara bizimle pek ilgilenmediğini söylemek istesem de yeni babamı tanımaya çalışmak daha çok ilgimi çekti. Başka bir şehre taşınmışız da, yeni okuldaki tanıdık tek yüz bile olmayan sınıfımda ilk günüm… Suratıma şaşkın şaşkın bakan sıra arkadaşımmış gibiydi babam. Başından beri böyle sessiz sakin bir adam olsaydı belki ablam da geçen sene evden kaçmazdı. Şimdi de ablam evden gitmek istemiyor, zamanlama kötü oldu. Gerçi şu an hepsini es geçerek ev ayrıldı aramızdan.

Buraya hâlâ yardım gelmedi. Kötü bir koku sarmaya başladı etrafı, sıcaktan diyorlar. Nermin teyze arada bir evinin henüz dokunulmamış enkazına dalıyor. Ahmet amca sanki hiç var olmamış gibi, sanki şu an biz burada çadırın içinde bir mucize beklerken o orada çürüyüp kokmaya başlamamış gibi… Adamdan hiç bahsetmiyoruz. Sadece annem bir kez sorduğunda, *tam kırk iki yıl demişti*, o kadar.

Çok uzak bir yer bizimki. Şehre, ilçeye, insana… Neyse ki depremin on ikinci gününde içi eşya dolu bir minibüsle nihayet birkaç gönüllü geldiğinde bir haftadır hiçbirisinin yüzünü tanıyamadığım çadır ahalisinin yüzüne tanıdık bir hâl geldi. Tanrının kendisi gelse o kadar sevinemezdik belki. Temiz su, biraz kuru erzak, iç çamaşır, ped ve terlik getirmişlerdi. Annem kuru erzakları alıp hemen çadıra götürdü, ablam donlardan kırmızıları kendisine seçti. Babam sulardan birisini alıp abdest almaya çalışınca annem suyu elinden bir hışımla kapıp babamın tarafıyla ilgili üç beş okkalı cümle fırlattı. Ben, sadece mavi bir terlik aldım. Memelerim çıkmamış olsa da ayaklarım kürek gibi. O da baba tarafına çektiğimden. Otuz altı numara mavi çiçekli terliğimi hemen giydim.

Terlikleri getiren kadın yorgun görünse de üzerindeki kıyafetlerden, tırnağındaki ucu iyice çıkmış ojeden ve ona sarıldığımda burnuma gelen parfüm kokusundan da belliydi ki o hâlâ evi olan biriydi. Canım sıkıldı ama evi olmasına değil. Acaba ben ona sarıldığımda kötü kokmuş muyumdur, diye düşündüğümden. Hiçbirimiz on iki gündür yıkanmamıştık. Ben bu konuyu çok açmıyordum çünkü annem deprem olduğu gece banyo yapmam gerektiğini söylemiş, ben de kulak asmayıp o gün banyo yapmamıştım. Yani aslında ben daha uzun süredir yıkanmıyorum, annem kendi tarafına çektiği için belki bazen ben de onu dinlemiyorum.

Nermin teyze, "Yağmur sıcağı var, hayra alamet değil bu sıcak," demişti ama kimse onu ciddiye almadı. Aslında ciddiye alsalar ne olacaktı ki, ne de olsa uzaktan bakınca bir çöp yığınına benzeyen çadırımızın içinde herhangi bir şeyi ciddiye alabilecek durumda değildik. Tek tesellimiz, daha kötü ne olabilir ki deyip durmaktı.

O kadar sıcaktı ki çadırın içi sera gibi olmaya başlayınca annem beyaz nevresim takımını mecburen çadırın üzerine serdi. Sıcaktan ölürse bu çarşafların ve nevresimlerin artık bir halta yaramayacağını nihayet anlamıştı sanırım. Babam tüm gün yıkıntılar arasında dolaşıyor, akşamüstü çadıra dönüyordu. Yardım getiren kadın saç boyası da getirmişti. Ablam, hemen bir tane kapmış, annem kızım su yok, nasıl yıkayacaksın saçını demesine rağmen dinlememiş saçını boyamıştı o gün. Umurumda değildi hiçbir şey. Sıcağa dayanamıyordum sadece. On ikinci günde Ahmet amca hâlâ enkazın altındaydı. Nermin teyze sanki kırk iki yıl bu adamla aynı yastığa baş koymamış gibi kızının yaz tatili sebebiyle Antalya'daki teyzesinden dönmeyişine ve depreme yakalanmayışına seviniyordu sadece. Bir de buzluğunda çok et varmış, orada ucuz diye memleketten getirmiş, onların gidişine hayıflanıyordu. Ahmet amcayı yılanlar çıyanlar yiyormuş, annem söyledi. Bizi enkazdan çıkaran Nermin teyze olduğu için kadına bir şey söylemiyordu ama ablama, *çürümüş insan kokusu bu dedi* minderden bozma yatakta. "Kaç gün oldu, bir Allah'ın kulu da gelip yardım etmedi."

Mavi terliklerimi her gece başucuma koyuyordum. Tanrının unuttuğu bu yere bir daha o parfüm kokan abla da zor gelirdi çünkü. O gece yastığa başımı, başımın ucuna da terlikleri koyup uyumaya çalışırken gözüm yeni tavanımıza takılmıştı. Şeffaf naylondan görünen mor menekşe işlemelerine baktım. Minik minik çarpı işaretleri yan yana gelmiş, dev bir menekşe bahçesi oluvermişti. Mor çarpıların bitiminden başlayan yeşilin birkaç tonu ve sarı çarpılardan minik menekşe polenleri… On günden fazladır burada herkesin bir zamanlar her şeyi olduğunu biz bile unutmuştuk. Poşetten tavanda açmış menekşelerin renklerine bakınca gri betonların yuttuğu boyalarımı ve resim defterimi günler sonra ilk kez hatırladım. Canım delicesine resim yapmak istediyse de gözümü eski bir banyo havlusunun üzerinde yatsıyı kılan babama çevirdim. Tanrım, artık iyi bir adam oldu o, teşekkürler diye geçirdim içimden. Ablam, oradan buradan topladığı bulanık sularla yeni boyadığı saçını yarım yamalak yıkamıştı. Renk de istediği gibi olmamıştı. Çadırın eylül sıcağına cömertçe kendini açan uyduruk kapısından dışarıyı izliyordu. O an ablama karşı tarif edemediğim, içimi aşan garip bir sevgi ve acıma duydum. Dışarıdan annemle Nermin teyzenin sesleri geliyordu. Ellerimle mavi terliklerim yerinde mi diye kontrol ettikten sonra menekşeleri sayarken uyumuşum.

Sanki karıncalar ya da belki arılar hep birlikte trompet çalıyormuş gibi bir ses duydum. Ardı arkası kesilmeden ama rahatsız da etmeyen bir pıt pıt sesi… Ahenk şiddetini artırdığında ve altıma işediğimi sandığımda yataktan korkuyla fırladım. Annem bu suskunlukta beni gebertirdi çünkü.

Depremden sonra herkesin yüzü değişmişti. O kadının annem, şu adamın babam olduğunu biliyordum tabii ki ama yüzleri bunca zamandır bildiğim yüzleri de değildi. *Ölmeyi tercih ettiğin ama ölemediğin zamanlar varmış,* demişti annem Nermin teyzeye. "O zaman da yaşamak işte yaşamak olmuyor Nermin. Ölenler kurtuldu." Nermin teyze de, kocasını kurtların çiyanların yemesini zevkle izleyerek, "Buna şükür," demişti. "Haklısın ama beterin beteri vardır."

Sırılsıklam olan minderime baktım. Yağmur usul usul çadıra dolmaya başlamıştı bile. Bağırıp herkesi uyandırdım. Babam, ne olduğunu anlar anlamaz bildiği tüm duaları sakince okumaya başladı. Ablam, ağlamaya başlamıştı. Üzülmesin diye, tam durulayamadığı siyah boyanın saçından alnına aktığını belli etmedim. Ben, baba tarafına çektiğimden olsa gerek babam gibi sakindim. Annem o an delirdi. Tam da sel ile… Daha kötü ne olabilir ki derken umarsızca içimizden geçen yağmura edecek bir küfrü, bir sözü bile kalmamıştı sanki.

Güneş, bulutların ardındaydı ama oradaydı. Mükemmelliği anlatılmaz bir Eylül sabahı. Birkaç gündür içimizi kavuran, yüreğimizi bunaltan o hayra alamet olmayan sıcak kendisinin yerine elimizde avucumuzda kalan üç beş şeyi de gözümüzün içine bakıp zerre acımadan silip süpüren apansız bir sel getirmişti. Tanrı bize acısın, her neredeyse.

Annem, depremden beri ilk kez ağlıyordu. Yumruk yapmış ellerini dizlerine, göğsüne vura vura ağlıyordu. Birbirinin içine katıla katıla dönen çamurlu, bulanık su girdaplarının içinde annemin kenarları menekşe bahçesi nevresimi ahenkle süzülüp önümüzden gitti. Üzerine atlayıp bir masal kahramanıymışım gibi süzülmek istedim bir an. Annemin elini tuttum, sıktım.

"Üzülme," dedim. "Benim mavi terliklerim de gitmiş."

veveya **Öykü Gazetesi** Yerel Süreli Yayın

Genel Yayın Yönetmeni
Ercan y Yılmaz

Yayına Kurulu:
Arzu Anlar Saraç (Editör)
Deniz Dengiz Şimşek
Meltem Terzioğlu

Görsel Alan: Azra

İletişim
E-Posta: veveyaoykugazetesi@gmail.com
Twitter: @veveyanet
Instagram: @veveyanet
veveya.net
valkopolku.com